

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSIONS RÉUNIES DE L'ECONOMIE, DE LA
POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE ET DES AFFAIRES SOCIALES

VERENIGDE COMMISSIES VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID,
HET ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE
INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW EN VOOR DE SOCIALE ZAKEN

samedi

11-10-2003

Matin

zaterdag

11-10-2003

Voormiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders en Spirit
VLAAMS BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)
CRABV	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)	CRABV	Beknopt Verslag (op blauw papier)
PLEN	Séance plénière (couverture blanche)	PLEN	Plenum (witte kaft)
COM	Réunion de commission (couverture beige)	COM	Commissievergadering (beige kaft)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Interpellations et question jointes de	1
- M. Jo Vandeurzen au premier ministre sur "l'usine Ford de Genk" (n° 49)	1
- M. Bert Schoofs au premier ministre sur "le fait que le gouvernement a peut-être eu préalablement connaissance du drame social qui frappe l'usine Ford de Genk et sur l'éventuelle discordance entre les déclarations faites par les dirigeants de Ford Europe respectivement à l'adresse du gouvernement fédéral et à l'adresse des syndicats représentés à l'usine Ford de Genk" (n° 51)	1
- M. Hans Bonte au premier ministre sur "la situation à Ford Genk" (n° 333)	1
- M. Filip De Man au premier ministre sur "le fait que la Sûreté de l'Etat avait connaissance dès le mois de juin 2003 des graves problèmes se posant à l'usine Ford de Genk" (n° 56)	2
- M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "l'usine Ford de Genk" (n° 57).	2
- M. Jo Vandeurzen au premier ministre sur "les informations recueillies par la Sûreté de l'Etat au sujet des réductions d'effectifs à l'usine Ford de Genk et l'utilisation desdites informations par le gouvernement fédéral" (n° 59)	2
<i>Orateurs: Jo Vandeurzen, Bert Schoofs, Hans Bonte, Filip De Man, Geert Bourgeois, Guy Verhofstadt, premier ministre, Pieter De Crem, président du groupe CD&V</i>	

Motions 32

INHOUD

Samengevoegde interpellaties en vraag van	1
- de heer Jo Vandeurzen tot de eerste minister over "Ford Genk" (nr. 49)	1
- de heer Bert Schoofs tot de eerste minister over "de mogelijke voorkennis van de federale regering inzake het sociaal drama bij Ford Genk alsmede betreffende de mogelijke discrepantie tussen de verklaringen vanwege de topmensen van Ford Europa ten aanzien van de federale regering enerzijds en de vakbonden bij Ford Genk anderzijds" (nr. 51)	1
- de heer Hans Bonte aan de eerste minister over "de situatie bij Ford Genk" (nr. 333)	1
- de heer Filip De Man tot de eerste minister over "het feit dat de Staatsveiligheid reeds in juni 2003 op de hoogte was van de zware problemen bij Ford Genk" (nr. 56)	1
- de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "Ford Genk" (nr. 57)	1
- de heer Jo Vandeurzen tot de eerste minister over "de informatie ingewonnen door de Staatsveiligheid met betrekking tot de afbouw van Ford Genk en het gebruik van deze informatie door de federale regering" (nr. 59)	1
<i>Sprekers: Jo Vandeurzen, Bert Schoofs, Hans Bonte, Filip De Man, Geert Bourgeois, Guy Verhofstadt, eerste minister, Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie</i>	

Moties 32

COMMISSIONS RÉUNIES DE
L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE
L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET
DE L'AGRICULTURE ET DES
AFFAIRES SOCIALES

du

SAMEDI 11 OCTOBRE 2003

Matin

VERENIGDE COMMISSIES VOOR
HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW EN VOOR DE
SOCIALE ZAKEN

van

ZATERDAG 11 OKTOBER 2003

Morgen

De vergadering wordt geopend om 9.30 uur door de heer Hans Bonte, voorzitter.
La séance est ouverte à 9.30 heures par M. Hans Bonte, président.

De **voorzitter**: Collega's, wij komen bijeen op dit toch wel ongebruikelijke moment naar aanleiding van een aantal interpellaties en vragen die betrekking hebben op de situatie bij Ford Genk.

De heer Tant zal straks de vergadering voorzitten aangezien ik ook een vraag gericht heb aan de eerste minister in verband met dit dossier.

Voorzitter: Paul Tant, voorzitter.

Président: Paul Tant, président.

De **voorzitter**: Collega's, ik verzoek u de u toegemeten spreektijd te respecteren.

01 Samengevoegde interpellaties en vraag van

- de heer Jo Vandeurzen tot de eerste minister over "Ford Genk" (nr. 49)
- de heer Bert Schoofs tot de eerste minister over "de mogelijke voorkennis van de federale regering inzake het sociaal drama bij Ford Genk alsmede betreffende de mogelijke discrepantie tussen de verklaringen vanwege de topmensen van Ford Europa ten aanzien van de federale regering enerzijds en de vakbonden bij Ford Genk anderzijds" (nr. 51)
- de heer Hans Bonte aan de eerste minister over "de situatie bij Ford Genk" (nr. 333)
- de heer Filip De Man tot de eerste minister over "het feit dat de Staatsveiligheid reeds in juni 2003 op de hoogte was van de zware problemen bij Ford Genk" (nr. 56)
- de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "Ford Genk" (nr. 57)
- de heer Jo Vandeurzen tot de eerste minister over "de informatie ingewonnen door de Staatsveiligheid met betrekking tot de afbouw van Ford Genk en het gebruik van deze informatie door de federale regering" (nr. 59)

01 Interpellations et question jointes de

- M. Jo Vandeurzen au premier ministre sur "l'usine Ford de Genk" (n° 49)
- M. Bert Schoofs au premier ministre sur "le fait que le gouvernement a peut-être eu préalablement connaissance du drame social qui frappe l'usine Ford de Genk et sur l'éventuelle discordance entre les déclarations faites par les dirigeants de Ford Europe respectivement à l'adresse du gouvernement fédéral et à l'adresse des syndicats représentés à l'usine Ford de Genk" (n° 51)

- M. Hans Bonte au premier ministre sur "la situation à Ford Genk" (n° 333)
- M. Filip De Man au premier ministre sur "le fait que la Sûreté de l'Etat avait connaissance dès le mois de juin 2003 des graves problèmes se posant à l'usine Ford de Genk" (n° 56)
- M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "l'usine Ford de Genk" (n° 57).
- M. Jo Vandeuren au premier ministre sur "les informations recueillies par la Sûreté de l'Etat au sujet des réductions d'effectifs à l'usine Ford de Genk et l'utilisation desdites informations par le gouvernement fédéral" (n° 59)

De **voorzitter**: Mijnheer Vandeuren, ontwikkelt u beide interpellaties tegelijkertijd? U beschikt over 15 minuten.

01.01 Jo Vandeuren (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, ik meen dat ik niemand in deze zaal moet overtuigen van het feit dat er in Limburg en aan de poorten van de Ford-fabriek heel wat woede, ontgoocheling en vertwijfeling is. Mensen zoeken zekerheden. Op dit moment zoekt men vooral naar de waarheid over wat er zich de voorbije jaren heeft afgespeeld en of de toekomst van Ford Genk en zijn werknemers ook in politieke kringen heel uitdrukkelijk aan de orde is gekomen.

We gaan niet opnieuw onze positie verduidelijken. Ik verwijs naar de verklaringen die ik terzake heb afgelegd in deze zaal vorige week maandag toen ik de minister van Werk en Pensioenen wou interpellieren over wat de regering zou doen of zou kunnen doen om de toekomst van die 3.000 mensen te helpen vrijwaren en de toekomst van de fabriek en de regio veilig te stellen. Ik heb daaraan nogal wat wrange gevoelens overgehouden en dan niet alleen omdat daar in plaats van de minister een staatssecretaris verscheen. Bovendien werd het debat afgesloten met een eenvoudige motie ingediend door de meerderheidspartijen. In de gegeven omstandigheden en gelet op de ernst van de situatie begrijp ik dit nog altijd niet zo goed. Het is misschien interessant om de parallellen te trekken met het drama van Renault Vilvoorde zodat we kunnen zien hoe de posities toen lagen.

Mijnheer de eerste minister, ik denk echt dat wij recht hebben op de waarheid. Ik ben een absolute voorstander van het feit dat wij moeten aanvaarden dat de waarheid genuanceerd is, dat zwart-witverhalen niet altijd de waarheid vertolken. Op een moment dat de regio en heel Vlaanderen en België in hun economisch weefsel worden geraakt, vind ik dat in eerste instantie de betrokkenen recht hebben op de waarheid.

Ik heb een korte chronologie met vragen opgesteld. Ik heb eens proberen op te tekenen wat we weten over dat verleden. Ik start natuurlijk met de aanleiding, de interessante informatie die collega Lano hier vorige week in deze commissie heeft gereveleerd. Hij wist een aantal data te situeren die de positie van de Ford-fabriek in Genk in een genuanceerd kader plaatst, alleszins inzake de informatie die Ford ons heeft meegedeeld. Ik wou graag aan de hand van die chronologie een aantal vragen stellen.

Als ik terug in de annalen ga, weet ik dat in september 2002 in dit land en in de Vlaamse regering over een "dipje" in de economie werd gesproken. Ik heb het nog eens allemaal netjes opgezocht. De toenmalige minister-president reageerde wat neerbuigend op de kritiek van de oppositie dat het hoog tijd was om de economie aan te pakken. Het was een "dipje" in de economie, hetgeen in diezelfde maand september nog eens is bevestigd door minister Stevaert, die zei dat Vlaanderen geen regio was in economische crisis.

Ik heb gezien dat de volgende maanden daarover vanuit Ford andere signalen zijn aeven. De eerste belangrijke vraag, mijnheer de eerste

01.01 Jo Vandeuren (CD&V): Au Limbourg, le désespoir est grand: nul ne peut préjuger de l'avenir de Ford. Mais il est très important de faire la lumière sur les erreurs qui ont été commises. Lundi dernier, des interpellations ont déjà été développées sur le sujet mais, à notre grand étonnement, elles ont été clôturées par le dépôt d'une motion pure et simple de la majorité. Faut-il y voir la traduction de l'intérêt que le gouvernement porte à la question de la sécurité d'emploi de milliers de travailleurs?

Le Limbourg a le droit de connaître toute la vérité. Quels ont été les signes d'un problème à Ford Genk? En septembre 2002, M. Dewael, alors ministre-président flamand, minimisait encore ce qu'il présentait comme un léger ralentissement de l'économie. Dans l'intervalle toutefois, chacun a pris conscience de la gravité de la situation. Lundi dernier, M. Lano a évoqué dans cette enceinte un fait intéressant, à savoir qu'une réunion a eu lieu entre la direction de Ford et les ministres flamands, MM. Dewael et Gabriëls, le 23 janvier de cette année. Le gouvernement fédéral y était représenté par M. Coene, président du Comité de direction de la Chancellerie. Lors de cette rencontre, la situation inquiétante de Ford a été examinée et une productivité insuffisante, un absentéisme excessif et l'importance des charges ont été cités comme des handicaps majeurs.

A l'issue de la réunion, le gouvernement flamand s'est engagé à prendre des mesures d'aide à l'expansion complémentaires. Toutefois, les

minister, heeft natuurlijk betrekking op hetgeen zich op 23 januari 2002 heeft voorgedaan. Ik spreek over de vergadering op het kabinet van minister Dewael met de Ford-top, met de heer Hans Schardt, met minister Gabriëls, toenmalig Vlaams minister van Economie en de heer Luc Coene, uw kabinetschef. Daar zou de zorgwekkende situatie van Ford Genk zijn besproken. Het ging over de productiviteit, het ziekteverzuim, maar ook over de loonlasten. Er werd beklemtoond dat de ploegenarbeid een echt probleem was.

Met de informatie waarover we nu beschikken weten we dat de Vlaamse regering vindt dat ze haar huiswerk gedaan heeft met de expansiesteun. De heer Gabriëls zegt dat hij de bezorgdheden die op het federale vlak een antwoord moesten krijgen heeft overgemaakt aan de federale regering. We weten dat de heer Coene en uw woordvoerder zeggen dat dit een probleem was maar dat het niet echt oplosbaar was op federaal vlak omdat er in Wallonië daaromtrent een blokkage was. De Parti Socialiste zou met name het spoor van een lastenverlaging of het aanpakken van de ploegarbeid niet genegen zijn. Het was een onbespreekbare piste. Daarna zou er dan ook niets meer mee gedaan zijn. Dat is natuurlijk de eerste vraag die wij u stellen. De idee dat Ford zijn akkoord gesloten had en de expansiesteun had bekomen zou iedereen ertoe gebracht hebben om deze piste niet verder te exploreren.

In januari 2002 beginnen formeel op uw niveau de knipperlichten rond Ford te branden. We weten dat er een probleem is met de loonlasten en de ploegenarbeid. De Vlaamse regering zegt dat zij haar deel van het werk gedaan heeft. In de kring van de federale regering moet dat huiswerk niet afgewerkt worden want het is onbespreekbaar op het niveau van de regering.

Mijnheer de eerste minister, wat is er nu eigenlijk gebeurd met dit element? Wij weten dat de loonkosten in ieder geval een belangrijke handicap zijn voor de Vlaamse economie. Wij weten dat u in uw plan voor de verkiezingen van 1999 voor 200 miljard frank loonlastverlaging situeerde. Wij weten dat u bij de regeringsvorming in 1999 een loonlastenverlaging van 100 miljard Belgische frank heeft aangekondigd. U hebt dat niet volledig gerealiseerd. Voor de laatste verkiezingen hebt u opnieuw een loonlastenverlaging van 1,5 miljard euro beloofd. We lezen vandaag in de kranten wat daar uiteindelijk mee zal gebeuren.

Mijn punt blijft torenhoog overeind. Wat gebeurt er met de kritiek van die aard, die geuit wordt op een moment dat de toekomst van die fabriek ter sprake komt? Vanuit uw partij komen er signalen dat er iets moet gebeuren. De conclusie van het verhaal blijkt echter te zijn dat het niet kan doorgaan, want het was toen onbespreekbaar in de schoot van de regering.

Mijn tweede vraag heeft betrekking op hetgeen de heer Lano in zijn interpellatie heeft signaleerd, met name een vergadering met de eerste minister in Amerika die afgelast werd. Ik vind dat een merkwaardige zaak. Mijnheer de eerste minister, wij weten dat u in Amerika bent geweest. Als ik het goed begrepen heb van de heer Lano, hebt u daar getracht om de top van Ford te spreken. Ik ben uiteraard zeer benieuwd om te weten waarom dat contact gezocht werd. Ook wil ik graag weten wat uiteindelijk het resultaat is geweest. Opnieuw is dat voor mij een signaal dat u op een bepaald moment toch beseft hebt dat er een probleem op komst was en dat er gehandeld moest worden. Ook hier luidt dus mijn vraag: wat is daarvan het resultaat geweest?

De verkiezingen hebben natuurlijk plaatsgevonden. Bij die verkiezingen waren de oppositieleden de zuurruimen. Wij waren verzuurd omdat wij

autorités fédérales sont restées sans réaction. M. Luc Coene a indiqué que le PS a en effet opposé son veto à une réduction des charges dans le cadre du travail en équipes. Ces propos sont-ils exacts? Rien n'a-t-il dès lors été fait pour répondre au cri d'alarme lancé par Ford?

M. Lano a également mentionné une réunion aux Etats-Unis, annulée ou non, entre la direction américaine de Ford et notre premier ministre. Qu'en est-il au juste? Cette réunion a-t-elle débouché sur des résultats?

Il s'avère à présent que la Sûreté de l'Etat a également reçu des signaux selon lesquels une épée de Damoclès était suspendue au-dessus de Ford. M. Coene a été contacté oralement à ce sujet et il a transmis l'information au premier ministre. S'agissait-il là d'une procédure normale? At-on réservé une suite à cette information? En tout état de cause, il n'est pas étonnant que le Comité R demande une enquête sur le fonctionnement de notre Sûreté de l'Etat.

Est-il exact qu'au cours de l'été, M. Dewael aurait même fait, après un autre un contact avec M. Coene, une nouvelle offre à Ford et promis une aide supplémentaire au cours de l'été?

Enfin, nous nous demandons dans quelle mesure la position isolée de la Belgique dans le cadre de la crise irakienne a influé sur la décision de la direction de Ford. Si le gouvernement en fait peu de cas, des spécialistes des relations internationales comme MM. Willy Claes et Rik Coolhaet tiennent toutefois largement compte de ce facteur.

de ernstige problemen onder de aandacht van de mensen wilden brengen. U hebt de problemen altijd zeer positief benaderd. U zag enorme mogelijkheden en het ging met ons land uitstekend goed. Maar kijk, de verkiezingen zijn nog niet voorbij of er duikt al een bericht op dat de Staatsveiligheid signalen heeft bekomen dat Ford Genk bedreigd is. Gisteren heb ik uw repliek zeer goed begrepen. De aanval is altijd de beste verdediging. De pianist is onder vuur komen te liggen. Mijnheer de minister, zowel ik als mijn partij, wij voelen ons perfect gerust.

Dat is nog niet het essentiële van de zaak. Wij weten nu dat er op dat moment inderdaad signalen zijn geweest en dat de Veiligheid van de Staat eigenaardig genoeg uw kabinetschef, de heer Coene, daarover heeft gecontacteerd - niet de bevoegde minister, maar de heer Coene - en dat dat allemaal mondeling is gegaan. Achteraf is dan gezegd dat daarover verder moest nagedacht worden en een rapport moest opgemaakt worden.

Mijn vraag is opnieuw of het de gewone gang van zaken is dat men mondeling een duidelijke informatie communiceert aan de heer Coene, die ook aanwezig was op 23 januari op de vergadering over Ford en die dus ook wat context kende inzake het probleem, en dat dit dan wordt afgedaan met een mondelinge afspraak met een Veiligheid van de Staat waarvan de werkomstandigheden in dit Parlement al dikwijls onder de aandacht van de minister zijn gebracht. Dat laatste is misschien iets voor een andere commissie. Mijn vraag is of dit de gewone gang van zaken is: men verwittigt niet de bevoegde minister; men voert een mondelinge communicatie met de heer Coene, die al wist dat er al een probleem was; dan beperkt men de opdracht tot "dit verder uitzoeken" en daar zou dan niets meer mee gedaan zijn.

Ik kan uw reactie al bijna voorspellen: de boodschappers zijn in dezen het probleem. Dat neemt niet weg dat wij nu weten uit de krantenartikels die wij gisteren hebben gelezen dat de voorzitter van Comité I dit zo relevant vond en zo tekenend voor het slecht functioneren van de dienst Veiligheid van de Staat dat hij daar een onderzoek over heeft gevraagd. Ik vind dat wij in deze commissie met recht en reden mogen vragen wat nu met deze nieuwe informatie wordt gedaan? Ik koppel daaraan het merkwaardige verhaal van minister Dewael die tijdens het zomerreces aan Ford een nieuw aanbod zou hebben gedaan. Hij zou hebben gezegd dat er nog 100 miljoen euro extra aan indirecte steun zou kunnen komen. Mijn vraag is dan: wist minister Dewael meer op dat ogenblik? Is het onwaarschijnlijk om te denken dat hij ook met de heer Coene contact zou hebben gehad? Mij is niet duidelijk hoe ik de chronologie van deze dingen moet zien.

Wat wist de regering over deze geruchten en over de intenties van Ford? Wat heeft ze toen actief gedaan om het euvel te vermijden?

Over de geruchten kan u allerlei stoere verklaringen afleggen. Ik lees ook wat Willy Claes en professor Coolsaet zeggen. De context is van die aard dat er heel wat mensen met autoriteit suggereren dat onze geïsoleerde positie op het internationale vlak ten opzichte van Amerika wel degelijk zijn invloed zou kunnen hebben gehad op economische beslissingen. U moet hier dus echt niet komen vertellen dat het allemaal uit de lucht zou zijn gegrepen. Dat lijkt mij niet echt geloofwaardig.

Mijnheer de voorzitter, dat zijn mijn vragen.

Mijnheer de eerste minister, ik heb vragen over een vergadering in januari 2002 en de aanwezigheid hierop van uw kabinetschef. Ik heb vragen over de loonkosten. Ik heb ook vragen bij het acute probleem. Ik

lees overigens in het Belang van Limburg van vandaag, 11 oktober 2003, dat de werkgevers dat verder het normaalste probleem vinden. Ik heb vragen over het probleem van de loonkosten en over de blokkering in de regering. Plots wordt dit alles nu bespreekbaar. Ik heb daar natuurlijk ook een aantal vragen bij. Kon het toen niet bespreekbaar worden gemaakt?

U maakt een reis naar Amerika, waar u de Ford-top tracht te ontmoeten. Er komt informatie van de Veiligheid van de Staat, die op een weinig conventionele manier wordt gecommuniceerd en geen opvolging krijgt. En plots is er minister Dewael, die een extra bod doet.

Mijn vragen hierover zijn de volgende. Wat wist de regering over deze plannen? Wat heeft ze op dat ogenblik gedaan met het probleem van de loonkosten om te kijken of ze deze beslissingen en andere economische actoren nog zou kunnen afwenden? Ford is immers niet het enige sociale drama dat zich in de voorbije periode heeft voltrokken.

Ik trek geen conclusies vooraleer ik de antwoorden op mijn vragen heb beluisterd. Mijnheer de eerste minister, ik hoop wel dat we op de vragen objectieve antwoorden, ontdaan van alle passie ten opzichte van de oppositie, zullen krijgen.

01.02 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mijnheer de eerste minister, in de commissie voor het Bedrijfsleven van vorige week maakte staatssecretaris Van Brempt haar opwachting samen met minister Moerman. Na de vergadering bleek er meer onduidelijkheid te bestaan dan vóór de vergadering. Mijn eerste interpellatieverzoek was trouwens aan u gericht. Ik ben dan ook blij dat ik u hier vandaag mag verwelkomen. Het had echter allemaal een week eerder gekund. We laten dat voor wat het is. We hadden hier anders toch ook gezeten. Er heeft zich inmiddels immers een aantal ontwikkelingen voorgedaan die mijn aandacht getrokken hebben. Ik wil u daarover dan ook de nodige uitleg vragen.

Ik zeg er meteen bij over de onthullingen van de directeur van het Comité I in verband met de Veiligheid van de Staat, dat ik mij alleen zal toespitsen op Ford Genk. Over de concrete feiten van het dossier van de Veiligheid van de Staat zal mijn collega Filip De Man het woord nemen.

Mijnheer de eerste minister, mijn eerste vraag van de drie die ik vandaag aan u wil stellen, heb ik het langst geleden ingediend. Het gaat over een artikel in De Morgen van 2 oktober 2003. Daarin werd gesteld dat de toplui van Ford – onder andere de operationele directeur de heer Booth – een andere versie over de beslissingen die Ford Europa zou genomen hebben, aan de regering zou opgedist hebben dan aan de vakbonden. Het zijn de vakbonden die met dit verhaal naar buiten gekomen zijn.

Ik zal citeren uit het artikel. Het ligt hier naast mij. "Booth vertelde de bonden dat de voor Genk voorziene 900 miljoen euro niet geïnvesteerd zouden worden. Aan Verhofstadt zou Booth verteld hebben dat toch nog een deel van die investering uitgevoerd zou worden." Daarover moet natuurlijk klaarheid geschapen worden. Mijnheer de eerste minister, ik denk dat dit een van de belangrijkste vragen is die ik in mijn parlementaire carrière over Limburg zal stellen. Het gaat immers over de toekomst van 3.000, misschien wel van 6.000 en van in totaal 9.000 arbeiders uit Limburg en omstreken.

Dit is dus een pertinente vraag. Is er een andere uitleg oedeven? Zo

01.02 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Notre réunion de lundi, à laquelle seules les ministres Van Brempt et Moerman ont assisté, n'a apporté que peu d'éclaircissement. D'ailleurs, certains nouveaux faits majeurs sont apparus entre-temps. Nous exigeons la clarté la plus complète sur ces révélations qui concernent l'avenir de 9.000 travailleurs.

Le quotidien *De Morgen* rapporte dans ses éditions du 2 octobre que la direction de Ford s'est exprimée très différemment sur la restructuration selon qu'elle s'adressait au gouvernement ou aux syndicats. Qu'a dit exactement M. Booth? Les investissements vont-ils être effectués intégralement, partiellement ou pas du tout? Le premier ministre prête-t-il foi aux déclarations des dirigeants de Ford? Peut-il lever les doutes sur le sort de Genk?

Il est apparu dès 2002 que l'implantation belge de Ford se portait mal. M. Gabriels, ministre à l'époque, avait craint de grosses difficultés. Il avait déjà rencontré la direction à l'époque. Qu'avait-il été dit à propos des réductions de charges en général et du travail en équipes en particulier? Les préoccupations en la matière avaient-elles été relayées au niveau

nee, wat is de verklaring voor de door de vakbonden beweerde discrepantie in die uitleg? Zo ja, wordt er dan een deel van de investeringen uitgevoerd? Wat werd daarmee precies bedoeld door de Ford-top, indien hij dat zo aan u heeft voorgesteld?

Ten slotte, het is moeilijk om dit te vragen, ik durf het bijna niet vragen, maar hecht u geloof aan die verklaring van de stelling van de Ford-toplui? Aan de poorten van Ford Genk wordt er namelijk - zeker wat Ford Europa betreft - met scepticisme gekeken en geluisterd naar wat allemaal wordt verklaard. Het is heel belangrijk, mijnheer de eerste minister, dat u hieromtrent de twijfel zou kunnen wegnemen.

Wanneer ik zie wat er de laatste dagen alweer aan het licht is gekomen omtrent dat dossier van de Veiligheid van de Staat - collega Vandeurzen heeft de chronologie al uitgelegd - dan stel ik mijn tweede vraag toch onder enig voorbehoud. Ik weet namelijk ook niet wat u zal verklaren omtrent wat er in 2002 is gebeurd. Collega Vandeurzen heeft gezegd dat hij nog geen conclusie trekt, maar ik denk dat we nu al mogen zeggen dat toen de basis is gelegd voor de Ford-beslissingen die op 1 oktober zo jammerlijk voor de buitenwereld zijn overgekomen en die de situatie van Limburg op economisch vlak er niet op verbeterd hebben.

VLD-collega Jaak Gabriëls - collega Vandeurzen heeft ook daarover al de belangrijkste uitleg gedaan - heeft blijkbaar al in 2002 gezien dat er moeilijkheden waren bij Ford Genk. Hij zegt dat hij de Ford-top heeft uitgenodigd en dat Ford Genk het zwakste broertje bleek te zijn van de vier Europese vestigingen. Er zouden bepaalde alarmsignalen de wereld ingestuurd zijn. Mij interesseert concreet, mijnheer de eerste minister, wat er toen gezegd is over de lastenverlaging op ploegenarbeid; de loonkostenverlaging.

Is het waar dat toenmalig minister Jaak Gabriëls daarover tegen u een opmerking heeft gemaakt en dat aan de regering heeft voorgelegd? Is er in het kernkabinet gesproken over de lastenverlaging op ploegenarbeid naar aanleiding van het dossier Ford Genk? Het was toch Jaak Gabriëls die heel wat verklaringen aflegde en die recent door de heer Bart Somers werd teruggefloten, toen hij zei dat men Ford Genk juridisch moest vervolgen en dergelijke.

Hoe dan ook, het staat als een paal boven water dat destijds het dossier over de moeilijkheden van Ford Genk aan de oppervlakte kwam en dat er werd gepraat over lastenverlaging op ploegenarbeid.

Mijnheer de minister, kunt u hierover meer duidelijkheid geven?

Mijn derde vraag betreft de Veiligheid van de Staat, het Comité I en de verklaringen van voorzitter Delepierre in verband met Ford Genk. Is het een toeval dat dit ene feit met betrekking tot Ford Genk wordt uitgekozen om enige mankementen in de communicatie tussen de Veiligheid van de Staat en de regering bloot te leggen? Is het een toeval dat Ford Genk wordt aangehaald door de voorzitter van het Comité I om aan te tonen dat de Veiligheid van de Staat geruchten heeft opgevangen waar niets mee is gebeurd? Er moet destijds toch iets geweest zijn dat belangrijk was voor de veiligheid van het land, minstens de economische veiligheid. Wat is daarmee gebeurd? De persbundel van destijds is indrukwekkend, alsook de verklaringen van de minister van Buitenlandse Zaken, Louis Michel.

Een van de reacties van de Amerikaanse overheid kwam met name van minister van Defensie Rumsfeld die het inexcusable noemde.

fédéral? Tout cela a-t-il été examiné au cabinet restreint?

Apparemment, des rumeurs au sujet de la sécurité économique du pays circulaient depuis un certain temps déjà. Hier, le premier ministre a minimisé le rôle joué par la Sûreté de l'Etat. Mais est-ce un hasard toutefois si le Comité R évoque le dossier Ford pour illustrer les lacunes observées dans le fonctionnement de la Sécurité de l'Etat? Peut-on considérer sans plus que la dégradation des relations entre la Belgique et les Etats-Unis n'a pas influencé la décision de Ford? Le professeur Vereeck du LUC n'en est pas convaincu.

Men kan dan wel verwachten dat er achteraf een prik wordt gegeven. Die prik is nu net bij Ford Genk terechtgekomen. Mijnheer de eerste minister, u gelooft dat misschien niet, maar ik verkeer in elk geval in goed gezelschap. Collega Vandeuren heeft daarnet al een aantal namen uit de politieke wereld vernoemd. Ik vernoem er een uit de economische wereld, met name professor Lode Vereeck van het LUC. Hij zegt dat de Irak-kwestie minstens onrechtstreeks wel degelijk van invloed is geweest op wat nu bij Ford Genk gebeurt.

Ik wil nogmaals uw mening daarover vernemen, zeker na wat er de jongste dagen aan het licht is gekomen.

01.03 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijn vragen hebben enkel betrekking op wat er vandaag en morgen moet gebeuren en welke politieke conclusies de regering uit dit drama zal trekken. Dat interesseert mij meer dan een antwoord op de vraag of er in het verleden al of niet overleg werd gepleegd en dan alle speculaties die daaromtrent de voorbije dagen in de media circuleren.

Ik wil vooral zicht krijgen op wat er vandaag precies gebeurt op het vlak van overleg tussen de vakbonden en de bedrijfstop. Weet de regering of er duidelijker garanties of intentieverklaringen komen van de internationale zetel van Ford inzake het behoud van de site in Genk? Weet zij meer bepaald of er indicaties zijn dat de kans dat de Mondeo in Genk zal worden geproduceerd, ook effectief toeneemt?

Mijn volgende vraag heeft betrekking op wat ik de structurele oplossingen zou durven te noemen die men moet zoeken om enerzijds, de kans op dergelijke drama's te minimaliseren en anderzijds, de sociale opvang bij dergelijke herstructureringen en collectieve ontslagen te verbeteren. Ik verklaar mij nader. Vorige maandag hebben wij hier een eenstemmig pleidooi gehoord om alles op alles te zetten om de kansen op hertewerkstelling van de Ford-werknemers te verhogen. Er werd daarbij verwezen naar de in globo succesvolle aanpak – die men mijns inziens met een korreltje zout moet nemen – bij Renault-Vilvoorde. Daar heeft men gewerkt met een hertewerkstellingscel waarin het bedrijf, de regio's en de federale overheid waren geëngageerd. Dat was een soort model dat toeliet de hertewerkstelling van mensen te bevorderen en de kans dat de betrokken werknemers in de structurele werkloosheid verzeilen, te verkleinen.

Een specifiek punt dat vorige maandag ter sprake kwam en dat ik vandaag nogmaals onder de aandacht wil brengen, is dat wanneer men aan een dergelijk instrumentarium werkt – ik hoop dat men daaraan werkt en dat u daarvoor ook informatie hebt –, de kans zeer groot is dat het compleet voorbijgaat aan de werknemers in de toeleveringsbedrijven. Zij zijn misschien nog het meest kwetsbaar wanneer we de analyses bekijken van de hertewerkstelling in de omgeving van Vilvoorde. Daar zijn het precies de werknemers bij de toeleveranciers die helemaal in de kou bleven staan en geen beroep konden doen op die inspanningen inzake hertewerkstelling, outplacement enzovoort.

Op de korte termijn moeten wij er alles aan doen en een zo groot mogelijke zekerheid te bieden dat de Ford-vestiging hier blijft. Daarnaast moeten we het instrumentarium voor hertewerkstelling aanbieden.

Wat het structureel vlak betreft, vraag ik me af of het niet wenselijk is dat de federale regering of dit Parlement een wetgevend initiatief neemt

01.03 Hans Bonte (sp.a-spirit): Ma question n'a pas trait aux rumeurs propagées récemment mais aux conclusions législatives que le gouvernement compte tirer des événements de Ford Genk.

La direction de Ford a-t-elle déjà donné plus de garanties qu'elle ne l'a fait jusqu'ici en ce qui concerne le maintien du site de Genk et la production de la Mondeo?

La commission de l'Economie a estimé unanimement qu'il fallait prendre des mesures pour offrir aux travailleurs touchés par ce drame social le plus de chances possible de retrouver un emploi. On pourrait s'inspirer de l'approche suivie lors de la fermeture de Renault Vilvorde, approche qui a donné de bons résultats et a consisté à mettre sur pied une cellule de reconversion composée de représentants de l'entreprise, des Régions et du pouvoir fédéral.

En cas de licenciement collectif ou de fermeture d'une entreprise, il faudrait permettre aux travailleurs concernés, en instaurant une procédure structurelle, de faire appel aux services d'une cellule de reconversion. Et cette possibilité devrait être également offerte aux travailleurs d'éventuelles entreprises de sous-traitance. Je pense qu'il serait judicieux de prendre une initiative législative afin d'adapter en ce sens la législation sur les restructurations. Le gouvernement envisage-t-il une telle mesure?

teneinde de hertewerkstellingscellen en de hefbomen voor hertewerkstelling in te schrijven in de sluitingswetgeving, in de herstructureringswetgeving of in de wetgeving inzake collectief ontslag. De voorbije dagen werden een aantal analyses gemaakt inzake de Renault-wetgeving. Verbeteringen zijn, mijns inziens, noodzakelijk. Ik herhaal dat ik het wenselijk vind de wetgeving op collectief ontslag of sluiting van ondernemingen kritisch onder de loop te nemen. Het zou goed zijn mocht de regering een initiatief nemen opdat men in de toekomst bij collectief ontslag beroep kan doen op de hertewerkstellingscellen. Op die manier kunnen ook werknemers van bedrijven die in alle anonimiteit herstructureringen doorvoeren of collectief ontslag toepassen beroep doen op deze hertewerkstelling.

Mijnheer de eerste minister, overweegt de regering naar aanleiding van de problemen bij Ford Genk een dergelijke structurele oplossing uit te werken in de bestaande wetgeving? Uit de berichtgeving van deze ochtend heb ik begrepen dat de werkgelegenheidsconferentie op dat vlak weinig soelaas en weinig perspectieven biedt. Daarom stel ik mijn pertinente vraag aan u.

01.04 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, het Comité I bracht naar voren dat er twee redenen waren die aan de oorsprong liggen van de beslissing van de Amerikanen. Een eerste reden is de economische neergang. Anderzijds is de beslissing gericht tegen, ik citeer: "landen die weinig coöperatief waren met de VS".

Mijnheer de eerste minister, u kunt dat in alle talen ontkennen. De voorzitter van de begeleidingscommissie de heer De Decker kan dat ontkennen zoals hij gisteren op Radio 1 gedaan heeft. Iedereen weet echter dat het gaat over de houding van uw regering inzake Irak en inzake de genocidewet. Ik wil ingaan op de ontkenning van de heer De Decker. We leerden gisteren dat dit verband niet werd gelegd tijdens de zitting met het Comité I. Dat is vrij grof. Onmiddellijk na het betoog van de voorzitter van het Comité I werd zijn mededeling nog versterkt door volgende uitspraak van de heer De Croo die daar aanwezig was in zijn hoedanigheid van voorzitter van de begeleidingscommissie van het Comité P. De heer De Croo verklaarde, ik citeer ongeveer letterlijk – de teneur is echter wel correct – "Als ik de hoogste gezagsdragers daarover aanspreek, glijdt dit van hen af als van" – nu volgt echt Decroiaans – "een toile cirée.". Dat zijn de woorden van de heer De Croo. Indien de eerste burger van het land de woorden "de hoogste gezagsdragers" in de mond neemt, vermoed ik dat het niet gaat over de burgemeester van Genk of de provinciegouverneur van Limburg maar over de eerste minister en/of de minister van Buitenlandse Zaken. Ik stel met grote zekerheid dat de heer De Decker een onwaarheid heeft gedebiteerd en dat zijn collega van de Kamer duidelijk heeft ingespeeld op het grote ongenoegen dat bestaat bij de VS.

Wat is nu de kern van de zaak? Wie zich als een opgeblazen kikker gedraagt tegenover een economische reus krijgt vroeg of laat de rekening gepresenteerd. Ik heb natuurlijk als voorbereiding van mijn interpellatie heel wat krantenknipsels doorgenomen. Ik geef een paar titels zoals ik ze gevonden heb. Bijvoorbeeld in Het Volk: "Minister Michel ligt niet wakker van economische boycot". Eerste minister Verhofstadt zegt: "Wij laten ons niet intimideren". "Amerika woedend op ons land". Dat zijn de koppen die al een paar jaar verschijnen in onze pers en die duidelijk weergeven dat er een ernstig probleem bestaat.

Ik wil u iets vragen, mijnheer de eerste minister. Aangezien u natuurlijk moeilijk kon twifelen aan de geloofwaardigheid van het Comité I moest

01.04 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Selon les informations révélées par le Comité R, il y a deux raisons aux licenciements chez Ford Genk: le ralentissement économique et l'attitude peu coopérative de notre pays à l'égard des Etats-Unis. M. De Decker, assez curieusement, a nié dur comme fer que ce lien avait été établi. La réaction de M. De Croo a été totalement différente. Lorsqu'il s'est adressé aux plus hauts responsables au sujet des renseignements mentionnés, ceux-ci ont fait manifesté une parfaite indifférence. Le discours de M. De Decker était manifestement faux. La Belgique s'est comportée comme un nain qui défie un géant et elle s'est vu présenter la note. La crédibilité du Comité R ne fait aucun doute. Depuis longtemps déjà, le gouvernement avait connaissance des informations que nous connaissons tous aujourd'hui. Pourquoi la chancellerie n'y a-t-elle pas donné suite ni pris le problème à bras-le-corps?

Selon un communiqué de presse du premier ministre Verhofstadt en personne, la Sûreté de l'Etat a rédigé deux rapports sur cette affaire. L'information ne peut donc reposer exclusivement sur une déclaration occasionnelle, comme l'a affirmé le premier ministre. L'ampleur de l'affaire ressort en outre du fait que l'administrateur général de la Sûreté de l'Etat et le

u toch aannemen dat de informatie over de komende catastrofe bij Ford Genk wel degelijk aanwezig was bij de Veiligheid van de Staat? Het Comité I zou daar anders niet mee uitpakken. Ik wil dus van u horen waarom die informatie niet ernstig werd genomen. Uw Kanselarij werd op de hoogte gebracht en heeft daar verder niets mee gedaan. Nee, uw Kanselarij - of u zelf - heeft zelfs aanvaard dat de Veiligheid van de Staat de zaak zelf wel zou bekijken en zien of er eventueel nog eens rapport moest worden uitgebracht. Ik heb hier uw persmededeling van gisterenmiddag waarin u zegt dat het ging om twee verslagen - toch twee verslagen - wat een beetje eigenaardig is want daarna zegt u dat het gaat over één occasionele, niet verifieerbare, anonieme bron.

Eenzijds, minimaliseert u de zaak dus tot en met. Anderzijds, moeten wij uit uw eigen persmededeling vaststellen dat er toch telefonisch contact was van niemand minder dan de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat met niemand minder dan de voorzitter van de Kanselarij, de heer Luc Coene. Ofwel bent u dus bezig de zwartepiet door te schuiven naar de heer Coene, die ongenaakbaar is nu hij bij de Nationale Bank werkt, ofwel hebt u zelf uw job niet goed gedaan en probeert u nu eronderuit te muizen door de zaak te minimaliseren.

Ik moet eraan toevoegen dat in het algemeen, tot in alle lagen van de bevolking, de notie is doorgedrongen dat deze regering en de minister van Buitenlandse Zaken in het bijzonder met hun arrogante houding, met die aanmatigende houding van de paarse en vroeger van de paars-groene regering op het internationale forum, ons al veel nadeel berokkend heeft en dan vooral aan Vlaanderen. Wij denken vandaag vooral aan de gevolgen voor Genk, ik weet wel dat er ook 500 Waalse mensen werken bij Ford Genk. Toch, de economische schade die wij hebben opgelopen dankzij de heer Michel is, net als na zijn Oostenrijk-uitspraken, vooral in Vlaanderen merkbaar. U kunt wel zeggen, mijnheer de eerste minister, dat u België weer op de wereldkaart gezet hebt, maar ik denk dat veel mensen plaatsvervangende schaamte voelen wegens de wijze waarop u dat gedaan hebt.

Ik kom tot mijn vragen. Waarom gaf u geen gewicht aan die twee rapporten van de Veiligheid van de Staat in juni? Waarom hebt u de zaak niet tot u getrokken? Hebt u daar de goed-nieuws-show willen redden die u al een paar jaar opvoert?

01.05 **Geert Bourgeois** (N-VA): Mijnheer de eerste minister, minstens twee maal hebt u en heeft uw regering ernstige signalen gekregen dat er zware problemen dreigden voor Ford Genk. De eerste keer was op 23 januari 2002.

Dat weten we door de goede zorgen van uw collega uit de meerderheid, de heer Lano, die bekendmaakte dat er een vergadering was met de directie van Ford Genk, in aanwezigheid van leden van de Vlaamse regering en van de heer Coene als vertegenwoordiger van de federale regering. Bijgevolg was u er ook aanwezig, mijnheer de eerste minister, aangezien u gisteravond op de radio zei: "Als Coene er is, dan ben ik er". U voegde eraan toe dat Verhofstadt Coene is en dat Coene Verhofstadt is en dat u de verantwoordelijkheid opneemt voor wat de heer Coene zegt, doet en niet doet.

U was dus aanwezig op die vergadering, mijnheer de eerste minister, en dat is heel belangrijk want blijkbaar is op 23 januari gesproken over zware problemen bij Ford Genk, over nakende herstructurering en over nieuwe investeringsplannen. Er is ook een beroep gedaan op de overheid. De Vlaamse overheid werd gevraagd expansiesteun te geven. Als wij de heer Lano en minister Van Mechelen moden oeloven is toen

président de la chancellerie se sont concertés à plusieurs reprises à ce sujet.

Toute la population sait depuis plusieurs années déjà que l'attitude arrogante de ce gouvernement - et du précédent - a occasionné des dommages significatifs à la Belgique, et surtout à la Flandre. Je songe notamment aux déclarations du ministre Michel sur l'Autriche. La Belgique a certes retrouvé sa place sur la carte du monde, mais nous en sommes honteux pour le ministre. Pourquoi le gouvernement n'a-t-il donné aucune suite aux deux rapports de la Sûreté de l'Etat? Pourquoi le premier ministre ne s'est-il pas chargé personnellement de ce dossier? Pourquoi at-il continué à propager de bonnes nouvelles?

01.05 **Geert Bourgeois** (N-VA): L'autorité publique a reçu à deux reprises un signal sérieux indiquant que quelque chose se tramait à Ford Genk. Aux dires de Pierre Lano, il y a eu le 23 janvier 2002 une réunion à laquelle ont participé Ford Genk et des représentants des gouvernements fédéral et flamand. Lors de cette assemblée, une restructuration imminente a été annoncée et l'aide du gouvernement flamand a été demandée. A ce moment-là, déjà, le problème des charges salariales excessives sur le travail de nuit et d'équipe avait été signalé au gouvernement fédéral. Le ministre Van Mechelen a déclaré que ce dernier point avait encore été abordé à plusieurs reprises dans le courant de l'année

vanuit Ford Genk het dossier van de te zware lasten en kosten op ploegenarbeid en meer bepaald nachtarbeid, op uw bord gelegd. Wat hebt u daarmee gedaan, mijnheer de eerste minister? U was toch aanwezig!

Volgens de heer Coene gaf u daaraan geen verder gevolg. Dat was in januari 2002. Minister Van Mechelen zegt nu in de krant dat de federale regering vroeger al wist dat ploegenarbeid te duur is. Hij voegt eraan toe dat hij als verantwoordelijk minister, toen Opel Antwerpen in de zomer van 2001 besparingsplannen had, het probleem had aangekaart en dat hij het later opnieuw ter sprake bracht. U ging daarop evenwel niet in, mijnheer de eerste minister.

Thans tracht men terecht nog wat meubelen te redden via herstructurering en outplacement. De heer Bonte doet een aantal voorstellen waarvan ik het nut wat in vraag stel. Mijnheer Bonte, volgens mij moet dat niet in een wet worden ingeschreven en kan ook zonder een wet een beroep worden gedaan op tewerkstellingscellen. De realiteit is dat die arbeidsplaatsen wegvallen, dat er drieduizend werknemers op straat staan en dat zulks gevolgen heeft voor de toeleveringsbedrijven.

Plots, op de tewerkstellingsconferentie – opnieuw beleid ad hoc – legt u het dossier van de te zware lasten op ploegenarbeid op tafel. Waarom deed u dat destijds niet, mijnheer de eerste minister? Waarom reageerde u toen niet? U was aanwezig en de vraag werd u gesteld. Het was geen lacheding, het ging om een bedrijf met negenduizend werknemers. Al die tijd hebt u echter niet gereageerd.

Het tweede signaal dat u kreeg kwam er in juni 2003, toen de Veiligheid van de Staat, zogezegd uit anonieme bron, vernam dat er risico's waren voor Ford Genk. We kennen dat van bij de politie, die anonieme bronnen; eigenlijk zijn dat perfect bekende bronnen waarvan de politie of de Veiligheid van de Staat zegt dat ze anoniem zijn. Hoe dan ook, volgens die anonieme bron zou Ford wereldwijd moeilijkheden hebben en productieoverschotten maken en moest het bedrijf saneren of herstructureren. Als ik u mag geloven, mijnheer de minister, werd in die anonieme berichtgeving de eerste maal melding gemaakt van de houding van België ten aanzien van Amerika, met betrekking tot de Irak-oorlog. De tweede keer zou dat niet het geval zijn geweest.

Ook daarvan werd u op de hoogte gebracht, dat hebt u verklaard. De heer Coene werd daarvan op de hoogte gebracht, rechtstreeks door de heer Koen Dassen. Uw toenmalige kabinetschef heeft gezegd dat men dat verder moest onderzoeken en dat men hem op de hoogte moest houden. Blijkbaar is daar verder niets mee gebeurd en ontving u geen nieuw rapport. Of misschien ontving u wel een nieuw rapport? Ik zou dat graag uitgeklaard krijgen. Is er mondeling, telefonisch of op een andere manier een vervolg gegeven aan heel die historie?

Hoe dan ook, het was de voorzitter van het comité I die dat bekendmaakte, bijna in de marge – als ik u mag geloven – van de voorstelling van het rapport van het comité I in de Senaat. Dat lokt onmiddellijk politieke spelletjes uit. Niemand minder dan de voorzitter van de Kamer, de heer De Croo, verklaarde dat hij zijn vrienden ervoor had gewaarschuwd dat zij risico's liepen met die anti-Amerikaanse houding.

Thans haalt u uit naar wat u een aantal lichtzinnige reacties noemt. Ik ben het er echter niet mee eens dat u schiet op de boodschappers, de kranten die dat belangrijke nieuws uitbrengen.

2002 à l'occasion d'autres restructurations. Aujourd'hui que 3.000 personnes sont à la rue, ce dossier devient subitement urgent. Mais ce problème était connu depuis longtemps. Pourquoi le gouvernement n'a-t-il pas réagi plus tôt?

En juin 2003, la Sûreté de l'Etat a appris de source anonyme que Ford était aux prises à des difficultés à l'échelle mondiale et que l'attitude de la Belgique pendant la guerre en Irak n'était pas de nature à nous avantager. Une "source anonyme" signifie que la Sûreté de l'Etat connaît l'origine de la source mais ne souhaite pas la dévoiler. Koen Dassen a porté ces informations à la connaissance de Luc Coene qui a diligenté une enquête plus approfondie mais ce complément d'investigation ne semble guère avoir donné de résultats. Tout cela a transpiré en marge de la présentation du rapport du Comité R, ce qui a déclenché une avalanche de manœuvres politiciennes. Herman De Croo lui-même dit avoir pourtant mis ses amis en garde.

Que le gouvernement ne cloue donc pas au pilori ceux qui n'ont fait que divulguer ce type d'informations. L'opposition, quant à elle, a pour vocation première d'interroger le gouvernement quand de tels incidents surviennent. Au demeurant, un dirigeant de l'entreprise Unicore a fait savoir que la position belge sur l'Irak lui a fait perdre au moins un contrat important.

Quelle suite le gouvernement at-il donnée à ces signaux? Il convient à cet égard de souligner qu'il y a actuellement des contacts intensifs entre Ford et le gouvernement. Des communiqués récents l'indiquent.

U schiet op de oppositie, die dat op een heel verantwoorde manier bespreekt, die doet wat ze moet doen, die interpelleert, die vragen stelt. Ik weet dat u al geprobeerd hebt het gras voor de voeten te maaien. U hebt al aan de pers gezegd wat u daarover denkt, maar de oppositie stelt vragen aan de enige persoon aan wie vragen moeten worden gesteld – de premier –, want het is de premier zelf die door de heer Dassen op de hoogte is gebracht. Coene is Verhofstadt, Verhofstadt is Coene. U was de op de hoogte op dat moment.

Ondertussen verlegt u natuurlijk de aandacht, zoals wij dat gewend zijn. Het is de boodschapper die fout is en het is de oppositie die spelletjes speelt. De realiteit is echter dat u, mijnheer de eerste minister, uitleg moet geven over wat u, als eerste minister, en de regering gedaan hebben met die minstens twee belangrijke signalen dat er iets kon gebeuren met Ford Genk.

Ik laat in het midden of dat te maken heeft met de houding inzake de oorlog in Irak. Ik lees vandaag in de krant dat de heer Leysen van Umicore zegt dat hij minstens één serieus contract kwijtgeraakt is in de Verenigde Staten omwille van de Belgische houding met betrekking tot de oorlog in Irak. Ik laat ook in het midden of het ernstig was dat toen gezegd werd dat Ford Genk volledig zou verdwijnen, maar ondertussen kunt u niet anders dan toegeven dat de berichtgeving van de Veiligheid van de Staat bevestigd is. Er is enkele maanden na juni 2003 inderdaad een serieuze afslankingsprocedure in gang gezet. Er wordt heel veel volk afgedankt bij Ford Genk. Uw mededeling dat dit allemaal niet klopt en dat dit niet meer moest worden geverifieerd, is ondertussen tegengesproken door de feiten. Er is een enorm probleem en er komt een enorme herstructurering.

Mijnheer de eerste minister, ik heb een aantal vragen, want dit is politiek relevant. Wat hebt u ondernomen nadat u geconfronteerd werd met die vraag van Ford Genk? Wat hebt u ondernomen nadat u dit signaal hebt gekregen van de Veiligheid van de Staat? Het was kort na uw regeringsvorming en u was nog volop bezig met de tewerkstellingsconferentie. U hebt toen op geen enkel moment gezegd dat u de belasting op ploegenarbeid ging verlagen of structureel iets ging doen aan die kosten. Nu wordt u plots, tijdens de tewerkstellingsconferentie, geconfronteerd met de realiteit. De ontslagen zijn gevallen, de moeilijkheden zijn er en nu zegt u plots dat u iets zal doen aan die belasting op ploegenarbeid. Laat mij toe te zeggen dat dit een heel goede maatregel kan zijn voor de toekomst, maar dit komt jammer genoeg te laat voor die duizenden mensen in Limburg.

Wat hebt u gedaan, mijnheer de eerste minister nadat u die signalen kreeg? Uit alle berichten blijkt hetzelfde: de heer Lano, de heer Van Mechelen, de Veiligheid van de Staat, de heer Coene en uw eigen radio-interview. Ik lees nochtans dat deze regering heel goede contacten heeft met Ford. Ik lees zelfs dat er afspraken gemaakt worden tussen de directie van Ford Genk en de Vlaamse regering over wat Ford Europa zal zeggen op het moment dat er een taskforce zal worden opgericht.

Zelfs daarover wordt bijna dag na dag contact gehouden. De directie van Ford Genk schrijft aan de heer Kerremans: "Zoals afgesproken zullen wij de volgende statements gebruiken indien de pers ons vraagt wat onze reactie is op het opstellen van deze taskforce." Ik mag dus bijna veronderstellen dat u meer contacten hebt gehad met Ford Genk dan alleen maar op de 23 januari 2002 en nu, naar aanleiding van het signaal van de Veiligheid van de Staat.

De **voorzitter**: Hiermee is de reeks interpellaties achter de rug. Ik geef het woord aan de eerste minister voor zijn antwoord.

01.06 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik zou in de eerste plaats de interpellanten willen danken voor de wijze waarop zij in hun uiteenzettingen het dossier hebben benaderd. Mijn reactie gisteren was trouwens niet gericht tegen degenen die mij vandaag interpellieren. Ze was gericht tegen degenen die, ondanks het feit dat ze beter wisten en ook al kennis hadden van de mededeling van de Amerikaanse ambassade, er toch roeg in slaagden de mensen op te jatten. Op die manier maken ze misbruik van de heel moeilijke situatie, waarin vele families en arbeiders van Ford Genk zijn terechtgekomen.

Mijnheer Bourgeois, ik heb altijd gezegd dat ik graag naar het Parlement kom. Ik debatteer graag. Ik vind trouwens dat het evident de plicht is van de regeringsleider om in zo een moeilijke omstandigheden uitleg te komen verschaffen aan oppositie en meerderheid. Zij vragen immers terecht wat er gebeurt. Ik kan minder goed overweg met politici, die gisteren bij het eerste bericht in de krant de pijnlijke situatie waarin de arbeiders van Ford zijn terechtgekomen, proberen te misbruiken. Ze wisten nochtans dat de realiteit anders was. Ze hadden immers ook weet van de mededeling van de Amerikaans ambassade. Toch misbruiken ze de situatie om aan politieke koppensnellerij te doen. Dat is gisteren wel degelijk gebeurd in Genk. Er werden oproepen tot politieke koppensnellerij gedaan. Ze zijn trouwens gisteren uitgebreid in de pers gekomen via radio en televisie. Vandaag verschenen ze dan ook nog in de kranten. Daar heb ik het moeilijk mee. Ik denk dat oppositie voeren wat anders is dan zoiets te doen. Toen gisteren de bewuste uitspraken werden gedaan door de burgemeester van Genk, was men immers al perfect op de hoogte van de realiteit en van de waarheid. Meer bepaald had men al weet van de uitspraken van de Amerikaanse ambassade, die zei dat er niets aan was van de informatie die gisteren in de kranten verscheen.

Ik zeg dat even bij wijze van inleiding. Ik wil immers absoluut niet dat u de indruk krijgt dat mijn misschien emotionele reactie van gisteren het gevolg was van het feit dat ik door u zou worden geïnterpelleerd. Ik heb immers al heel veel van u gekregen.

Wat de grond van de interpellaties over de verschillende contacten betreft, vind ik het vooreerst fantastisch dat er nu plots wordt ontdekt dat er een probleem van ploegenarbeid is. Ik zit al bijna twintig jaar in de politiek. Bij mijn weten heb ik gedurende die periode altijd al het probleem van ploegenarbeid aangekaart. De ploegenarbeid in ons land wordt zwaarder belast dan in andere landen van de Europese Unie. Dat is onder meer in Duitsland zo. Dat is trouwens juist een van de redenen waarom wij meer algemeen een loonlastenverlaging hebben doorgevoerd. Er is immers niet alleen een probleem van ploegenarbeid. Er is ook een probleem op het vlak van nachtarbeid en overuren. Er is uiteraard ook de problematiek van de loonkosten in het algemeen.

Men geeft hier nu indruk dat de regering niets heeft gedaan. Men vraagt wat wij hebben gedaan naar aanleiding van de vergadering die in januari 2002 werd gehouden. Ik heb nu het volgende gedaan. Ik heb gevraagd dat men mij de slides zou laten bezorgen van die vergadering. Men zegt dat ik niet op de vergadering was. Ik was wel op de vergadering. Ik was er vertegenwoordigd door een tussenpersoon, de heer Coene. Toch heb ik de slides even opgevraagd. Op de duur worden er immers verhalen verteld over die vergadering.

Welke documenten heeft Ford Genk effectief uitaandeeld op de bewuste

01.06 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Je voudrais dire avant toute chose que ma réaction assez radicale d'hier n'était pas tournée contre les auteurs des interpellations d'aujourd'hui mais contre ceux qui, dès la parution des articles dans la presse, ont estimé devoir se prêter à des jeux de politique politicienne et ont abusé de la tragédie sociale dont le Limbourg est le théâtre. Certains ont même persévéré dans la malveillance, même après le démenti opposé par l'ambassade des Etats-Unis à la teneur des articles de presse.

Au cours des derniers jours, certains ont feint de découvrir le problème des charges salariales élevées dans notre pays. Cette question n'a bien évidemment pas été abordée pour la première fois en janvier 2003, lors de la réunion avec la délégation de Ford. Un accord a été conclu au cours de cette réunion, à laquelle a assisté M. Coene, mon chef de cabinet. Il ne s'agissait pas d'un vague engagement. Aux termes de l'accord, la possibilité était donnée à Ford de réduire son personnel à Genk de 1.400 unités et, en contrepartie de l'aide apportée par le gouvernement flamand, l'entreprise devait y réaliser un investissement substantiel.

J'ai ici les textes des *transparents* que la délégation de Ford a utilisés durant la réunion. Je les mettrai à la disposition des membres de la commission. On y distingue trois grandes parties.

La première partie constitue un aperçu des activités de Ford en Belgique.

Ensuite sont énumérées les entraves à la compétitivité auxquelles les entreprises sont confrontées dans notre pays. Il y est question notamment de l'indexation automatique des salaires, de l'absence de subsides pour les déplacements entre le

vergadering?

Alvorens hierop in te gaan, wil ik toch even zeggen dat de vergadering een gevolg heeft gehad. Ze heeft immers geleid tot een akkoord, waarbij Ford Genk een afslanking van het personeelsbestand met 1.400 eenheden heeft aangekondigd. Laten we dat niet vergeten. Volgens dat akkoord heeft het bedrijf ook, in ruil voor een aantal toezeggingen van de Vlaamse regering, een aantal nieuwe investeringen gepland. Men doet hier nu alsof er een vergadering is geweest in januari 2002, die nooit gevolgen heeft gehad. Historisch is dat totaal onjuist.

Er heeft een vergadering plaatsgevonden in januari 2002. Op het einde van het jaar heeft die geleid tot een ondertekend akkoord tussen Ford en de Vlaamse regering, waarbij van beide zijden een aantal toezeggingen werden gedaan, zoals, enerzijds, afslanking van het personeel en, anderzijds, een geschreven en ondertekend akkoord – geen belofte – voor investeringen die in de loop van de jaren 2004-2005 zouden worden doorgevoerd en die in een totaalpakket van 900 miljoen euro werden samengevat.

Hier wordt nu gedaan alsof aan die vergadering nooit een gevolg werd gegeven. Er werd wel degelijk een gevolg aan gegeven, want er stond een akkoord op papier, met handtekeningen, zowel van de Vlaamse overheid enerzijds als van Ford anderzijds.

Men vraagt mij wat ik daarmee gedaan heb. Wel, ik heb een pak maatregelen genomen. Ik zou die allemaal kunnen opsommen. Het gaat om maatregelen onder meer ten gevolge van die vergadering, maar niet alleen van die vergadering, ook van andere vergaderingen. Wij hebben namelijk regelmatig vergaderingen gehad met het VBO, VEV en Agoria, waarbij ons werd gezegd in welke richting wij het beleid zouden moeten voeren. Trouwens, Agoria maakt niet voor de eerste keer opmerkingen over de problemen van de loonkosten: zij doet dat al meer dan twintig jaar in ons land. Als er volgens mij één regering iets aan de loonkosten heeft gedaan, dan is het wel deze regering. Momenteel voegen wij namelijk 800 miljoen euro toe aan de 3,6 miljard euro lastenverlaging in ons land – ik zal dat nu niet omrekenen in Belgische frank. En dan vraagt men mij wat wij gedaan hebben aan het loonkostenprobleem! Welnu, wij hebben gezorgd voor 3,6 miljard euro lastenverlaging in de voorbije jaren. Dat is zeer concreet.

Ik zal opsommen welke verschillende punten aan bod gekomen zijn tijdens die vergadering. Ford heeft toen drie slides gepresenteerd. De eerste ging over Ford in België. De tweede ging over België en zijn competitieve nadelen. Dat is een goede analyse, die trouwens terug te vinden is in alle mogelijke rapporten van het IMF, de OESO en dergelijke meer, wat onze competitieve nadelen betreft. De Maribel moest destijds worden terugbetaald. Dat hebben wij ook opgevangen. Ik zal onmiddellijk zeggen op welke manier wij dat probleem uit de wereld hebben geholpen: door een specifieke, structurele lastenverlaging door te voeren, waarvan voor de meeste bedrijven die daaronder vielen, de betaling hoger is dan wat zij moesten terugbetalen in het kader van de Maribel. Ik ben niet verantwoordelijk voor de Maribel, maar wij hebben het Maribel-debacle wel moeten opruimen. Welnu, dat debacle is opgeruimd door de doorvoering van een structurele lastenverlaging van 2,6 miljard euro, die in dat pakket zit van 3,6 miljard euro. U weet dat de zaak Maribel de veroordeling is die wij bij de Europese Unie hebben opgelopen omdat wij aan specifieke sectoren – ik hoop dat wij nooit meer in die fout mogen vervallen – lastenverlagingen wilden toestaan. Wij hebben daarvoor een veroordeling door de Europese Commissie op ons dak dekregen. Tot het jaar 2002 hebben wij jaarlijks

domicile et le lieu de travail, du paiement bimensuel des salaires, des normes sévères en matière d'environnement, du monopole d'Electrabel dans le secteur de l'énergie et des temps de repos rémunérés.

Enfin, Ford demande au gouvernement de prendre une série de mesures concrètes. Cette liste comprend entre autres: des mesures de soudure, des aides supplémentaires pour certains points concrets, une compensation pour la perte de l'aide Maribel et le remboursement des coûts énergétiques.

Quelles dispositions le gouvernement a-t-il prises pour satisfaire les attentes de Ford et, plus généralement, du monde économique? Je cite: l'exemption de l'obligation en matière de premier emploi, l'instauration d'un régime fiscalement favorable applicable au trajet entre le domicile et le travail, la majoration des indemnités perçues en cas de chômage temporaire, le renforcement de la libre concurrence sur le marché de l'énergie et la mise en œuvre d'une importante série de mesures de réduction du coût salarial à concurrence d'un montant de 3,6 milliards d'euros. Contrairement à certains de ses voisins, la Belgique respecte très bien les normes relatives à la majoration des charges salariales.

La situation chez Ford Genk s'est traduite par une ouverture politique qui nous permet de régler le problème du travail en équipes. Pour renforcer la compétitivité de notre pays face à l'Allemagne, il a été décidé lors de la Conférence pour l'emploi de réduire les charges par une diminution du précompte professionnel dans le cadre du travail en équipes. Une décision sera prise à propos du montant lors des discussions budgétaires. Il s'agira probablement de quelque 80 millions par an.

La priorité du groupe de travail chargé du dossier Ford Genk, composé de représentants des

lastenverlagingen moeten toekennen om die Maribel-terugbetalingen te compenseren.

De derde slide handelde over het verzoek om hulp aan de regering. Ik som even op wat er toen allemaal werd gevraagd. Het ging om vragen om extra ondersteuning voor investeringen aangaande nieuwe producten, ruimtelijke ordening, mobiliteit, milieu en veiligheid, overbruggingsmaatregelen tijdens de omschakeling van de fabriek, compensatie voor de Maribel-terugbetalingen, maximale ondersteuning voor vorming en opleiding, de terugdringing van de energiekosten of de bevordering van de concurrentie op de energiemarkt, subsidies voor het door Ford georganiseerde personeelsvervoer, de verhoging van de tussenkomst van de Vlaamse regering voor tijdskrediet, de afschaffing van de automatische indexaanpassing – ik geloof niet dat er vandaag een meerderheid te vinden is om dat eventueel te realiseren – en ten slotte een soepele procedure tot vrijstelling van de SPO-verplichting. Dat waren de vragen die Ford op papier had gezet.

Ik wil ook even de nadelen van België opsommen. In 2002 had België een heleboel competitieve nadelen, te beginnen met de automatische indexaanpassing van de lonen. Dat gaat verder met de 60%-compensatie door de werkgever van het woon-werkverkeer, de betaalde werkpauses, het feit dat er geen subsidie is voor het door Ford georganiseerde personeelsvervoer, het feit dat er tweemaal per maand loon moet worden uitbetaald, en de stagiairs en de startbanen die een belasting betekenen in moeilijke tijden.

Dat is een interessante analyse, want in de werkgelegenheidsconferentie wordt hiervoor een oplossing aangereikt. De monopoliepositie van Electrabel, de elektriciteitsleverancier. Ik kom straks terug op de maatregelen die wij op dat vlak hebben genomen. De strenge nieuwe eisen, het feit dat een onroerende voorheffing op machines - nieuwe bedrijven uitgezonderd - moet worden betaald, geen wettelijke regeling voor het niet naleven van de basisregel en het feit dat in ons land de loonnorm niet wordt gerespecteerd in de loonkostenstijging ten opzichte van Nederland, Frankrijk en Duitsland. Dat zijn de slides die daar zijn uitgedeeld en die ter beschikking van de commissie worden gesteld.

Het is evident dat, als over loonkostenontwikkeling werd gepraat, ook werd gepraat over de problematiek van nachturen, overuren, ploegenarbeid, zoals daar al 20 jaar wordt over gepraat. De vraag is wat de federale regering nu na deze vergadering heeft gedaan. De federale regering heeft aan Ford een aantal specifieke maatregelen toegekend. Wij verleenden een vrijstelling van de startbanenverplichting. Intussen hebben wij in de werkgelegenheidsconferentie een algemene versoepeling doorgevoerd. Er werd ook beslist tot een fiscaal gunstige behandeling van de kosten voor het woon-werkverkeer, een ander punt dat in de vergadering werd besproken. Wij hebben ook beslist om de uitkering voor tijdelijke werkloosheid te verhogen om de omschakeling van de fabriek gemakkelijker te maken en die periode te overbruggen. De federale regering heeft dat gedaan. Wij hebben uiteraard ook gewerkt aan de verdere concurrentie op de energiemarkt. Ik denk dat het in de komende jaren duidelijk zal worden dat ten gevolge van deze maatregel een betere concurrentie op het vlak van de energiekosten mogelijk is. Het is duidelijk dat de monopoliepositie van Electrabel ten gevolge van de liberalisering is afgeschaft en dat, door het feit dat vandaag meer spelers op de energiemarkt aanwezig zijn, wij in de komende maanden en jaren ook de voordelen daarvan zullen ondervinden. De concurrentie wordt nu stilaan georganiseerd en groeit. Daarom is het zeer belangrijk dat een aantal maatregelen worden genomen.

Het meest belangrijke dat de federale regering heeft gedaan, is verder het loonlastenpakket opgetrokken. De structurele lastenverlaging was ook de compensatie van de Maribel-terugbetaling tot een totaal bedrag van 3,6 miljard euro. Dat vertegenwoordigt 4% van de loonkosten. Als wij de loonkostenverlaging niet hadden doorgevoerd, zouden de loonkosten voor Ford en voor andere fabrieken dus 4% hoger liggen dan zonder de maatregelen die de regering heeft genomen. In vergelijking met het buitenland zijn wij binnen de loonnormen, de loonkostenontwikkeling met Duitsland, Frankrijk en Nederland gebleven en hebben wij het stukken beter gedaan dan Nederland. Trouwens, de voorbije twee jaar zijn de loonkosten in Nederland de pan uitgerezen. Dat is de voornaamste reden waarom men vandaag in Nederland een negatieve economische groei kent van -0.9% tegenover een positieve economische groei in ons land van 1% in 2003. Tot daar het eerste punt.

Misschien was ik vorige week beter zelf naar de commissie gekomen om op de vragen terzake te antwoorden, maar de ministers van Economie en Werk waren hier aanwezig. Er is immers een taakverdeling in de regering. De realiteit is dat op 29 januari die problemen zijn aangekaart. Dat zijn geen nieuwe problemen. Het is niet zo dat men plots een vergadering met Ford belegt waar men de zwakheden van België ontdekt. Neen, deze problemen worden al meer dan twintig jaar aangekaart.

Ik heb u daarjuist voor Ford de specifieke maatregelen opgesomd omtrent tijdelijke werkloosheid, de startbanenverplichting en dergelijke meer, en meer algemene maatregelen als liberalisering van de elektriciteitsmarkt en de loonlastendaling van 3,6 miljard euro.

Het is juist dat ik naar aanleiding van wat er nu bij Ford gebeurt, gebruik heb gemaakt van de opening die er nu politiek bestaat om eindelijk iets geregeld te krijgen waar ik al zoveel jaar over praat, namelijk het probleem van de ploegenarbeid. Zo is dat in de politiek. In de politiek duurt het soms jaren vooraleer men bereid is zaken in te zien, die iedereen al jaren weet, maar waarvan men zegt dat ze politiek moeilijk haalbaar zijn. Welnu, ik heb inderdaad gebruik gemaakt van de opportuniteit, van de opening die nu is ontstaan door de commotie rond dit dossier om het probleem van de ploegenarbeid nu maar eens te regelen en om het concurrentienadeel met voornamelijk de Duitse industrie, weg te werken. Op de werkgelegenheidsconferentie is inderdaad de beslissing genomen om voor ploegenarbeid een lastendaling uit te voeren. Dit zal langs fiscale weg gebeuren. Die maatregel wordt nu heel concreet uitgewerkt. De maatregel bestaat erin om, zoals wij dat doen in andere sectoren, een vermindering van de door het bedrijf te betalen bedrijfsvoorheffing, te geven wanneer zij in de toekomst met hun werknemers in ploegenarbeid gaan werken.

Het bedrag dat daarvoor zal worden uitgetrokken staat nog niet definitief vast, maar zal op jaarbasis ergens liggen rond 80 miljoen euro. Een definitieve beslissing hierover is er nog niet, maar zal in het weekeind worden genomen in het kader van de begrotingsbesprekingen. Eenmaal die achter de rug, zal ik u dinsdag naar aanleiding van de federale beleidsverklaring concreet kunnen meedelen wat de verschillende punten zijn en wat het bedrag is dat voor de maatregel inzake ploegenarbeid zal kunnen worden uitgetrokken.

Ik eindig dit deel van mijn uiteenzetting met te zeggen dat uiteraard de maatregelen die wij hebben genomen in de loop van het jaar 2002, moeten worden bekeken samen met de maatregelen die de Vlaamse redering heeft aangenomen. De Vlaamse redering heeft expansiesteun

Coene, président du comité de direction de la Chancellerie, le 10 juin. M. Coene a demandé à la Sûreté de suivre le dossier et de rédiger un rapport au gouvernement s'il s'avérait que quelque chose de grave était en cours. Les rapports d'évaluation de l'enquête sur les déclarations de la source anonyme n'ont pas fourni d'autres indications et aucun autre rapport n'en corrobore les affirmations. En conséquence, il est tout à fait normal que ce rapport ne m'ait pas été transmis.

MM. De Man et De Crem débordent d'imagination: à aucun moment les Etats-Unis n'ont fait comprendre qu'ils réagissaient à notre politique étrangère par des mesures de rétorsion économiques. Ford Europe et l'ambassade américaine l'ont du reste très clairement confirmé hier. Ford se fonde sur des motifs économiques et non pas politiques pour définir sa gestion. Sinon, il serait d'ailleurs incompréhensible que le même groupe Ford investisse précisément 300 millions dans Volvo Genk et y crée 2.200 emplois. Notre politique dans la crise irakienne ne jouerait-elle plus aucun rôle? Et comment expliquer la forte croissance des investissements américains dans notre pays en 2002 et en 2003? M. De Man s'épuise en vaines spéculations.

J'ai réagi de façon assez émotionnelle hier parce que j'ai du mal à admettre qu'on abuse politiquement de la misère de milliers de personnes. Toutes les autorités ont en commun la mission de sauver autant d'emplois que possible à Genk, en réclamant une décision favorable définitive à propos de l'assemblage de la nouvelle Focus. Ford Europe a confirmé hier que Genk continuerait de fonctionner. A présent, il faut obtenir des garanties absolues à cet égard.

M. Bonte a posé des questions pertinentes sur la remise au travail dans le cadre de restructurations. L'accord de gouvernement y réserve une place importante et, lors de la concertation sur l'emploi.

toegekend. Dat werd allemaal opgenomen in het akkoord dat met Ford werd gesloten. Ik herinner mij de opluchting die er was, ook in Limburg, mijnheer Vandeuren, einde 2002. U zult zich dat wel herinneren. Ook toen deden er verhalen de ronde over een sluiting of een enorme afslanking van Ford Genk. Eind 2002 was er enorm veel opluchting omdat er tussen de Vlaamse regering en Ford een akkoord was bereikt met een nieuw investeringsdeel dat op 900 miljoen euro sloeg.

Zo kom ik tot tweede punt van mijn antwoord, en antwoord ik onder meer op vragen van de heer Schoofs. Wat is er ondertussen gebeurd in onze contacten? Wat is er gebeurd, wat is de strategie die wij volgen?

Ten eerste, wij voeren die strategie samen met de Vlaamse regering. Er worden geen twee taskforces opgericht, maar wel een, waarin zowel de federale overheid als de Vlaamse overheid vertegenwoordigd zijn. Wij willen ervoor zorgen dat ondanks de beslissing die door Ford Europe genomen is, wij de zekerheid hebben dat de fabriek open blijft, anders moeten wij ook niet met hulp over de brug komen. Met andere woorden, de toekomst moet gegarandeerd zijn voor Ford dat toch nog altijd 5.000 werknemers telt. In dat verband heeft mijnheer Booth die de leiding heeft van Ford Europe, mij bij het onderhoud met de federale en de Vlaamse regering gezegd dat de beslissing van 900 miljoen euro zeker was voor dat deel van die 900 miljoen dat betrekking heeft op de nieuwe Focus-lijn, namelijk 230 miljoen euro.

Voor de rest zou het afhangen van de beslissingen die Ford Europe zou nemen met betrekking tot de toekomst van the plant. Dat was de boodschap die hij toen heeft gegeven. Hij is trouwens naar buiten gegaan en hij heeft die boodschap ook aan de pers gegeven. Die boodschap verschilde enigszins van datgene wat hij op de persconferentie 's morgens had gezegd.

Ondertussen hebben we gisteren een communiqué gehad van Ford Europe. Ik hoop dat iedereen dat communiqué toch kent, waarin in heel klare en duidelijke bewoordingen het volgende wordt gezegd. Ik citeer: "This is a complete surprise to us. We have absolutely no plans to close Genk". Dat is de mededeling die gisteren door Ford Europe is gedaan. Ik citeer verder: "On the contrary we are working hard to bring the next generation Mondeo to the plant and to create a solid future for Genk". Dat is de mededeling die gisteren door Ford Europe naar buiten werd gebracht. Ik weet natuurlijk dat daarmee de buit nog niet binnen is, namelijk het voortbestaan van Ford Genk, maar het is in elk geval al een ommekeer ten opzichte van hetgeen wij de voorbije weken algemeen hadden gehoord van Ford Europe. Men kon die 900 miljoen euro en de 230 miljoen euro niet investeren, de nieuwe Focus-lijn kon zeker niet, die gaat naar een andere "plant" enzovoort. Er was onzekerheid of men nog wel met die "plant" verder wou werken. Wil men met Ford Genk verder? Gisteren is daarop een klaar en duidelijk antwoord gekomen. Het komt er nu op aan, in de komende dagen en weken, schouder aan schouder, samen met de vakbonden – die kunnen daarin een heel belangrijke rol spelen – met de taskforce, met de Vlaamse regering en met de federale regering de nodige garanties los te krijgen van Ford Europe en Ford Worldwide opdat ze met Ford Genk zouden doorgaan.

Ik weet het, papier is geduldig; woorden zijn ook geduldig. Het is belangrijk dat het nu voor de eerste keer bij Ford Europe op papier wordt gezet. Nu moeten we de zekerheid krijgen dat het ook voor de komende jaren het geval is. We hebben al een slechte ervaring gehad, laten we dat maar eerlijk onder elkaar bekennen. We hebben vorig jaar, eind 2002, een akkoord gesloten met Ford Europe. Toen ging het over een afslanking van 1.400 arbeiders en bedienden. Wij spreken nu over

un accord important a été conclu en cette matière. Nous dégagerons 25 millions d'euros l'an prochain et 50 millions en 2005 pour soutenir activement les entreprises en restructuration. Ces entreprises recevront 1.800 euros par travailleur remis au travail par le biais de l'outplacement. Une réduction sera accordée au travailleur sur ses cotisations sociales personnelles et à l'entreprise qui recrute sur ses cotisations patronales. En ce qui concerne le travail en équipes, nous optons pour la voie fiscale : 80 millions sont disponibles à cet effet. Je vous en dirai plus mardi dans la déclaration de politique générale.

een afslanking van 3.000 personeelsleden. Het is duidelijk dat zowel de Vlaamse als de federale regering nu vragen om garanties van een veel duidelijker, krachtiger aard om sociale stabiliteit te kunnen creëren in de fabriek. Hoe wil men sociale stabiliteit creëren in een fabriek wanneer de directie onvoldoende garanties kan geven over het voortbestaan van het bedrijf? Hoewel, de mededeling die gisteren door Ford Europe is verspreid laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Nu moeten we op basis van deze mededeling van Ford Europe heel constructief voortwerken aan de onderhandelingen met Ford Genk en Ford Europe om de komende weken zo snel mogelijk zekerheid te krijgen over het verder functioneren van Ford Genk in de komende jaren. Dat is exact waarmee wij bezig zijn. We doen dat in gezamenlijk overleg met de Vlaamse regering.

Ik kom op het derde punt dat gisteren zoveel commotie heeft teweeggebracht, namelijk de problematiek van de Veiligheid van de Staat. Ik ga mij niet uitlaten over alles wat daarover in het Comité I en het Comité P is verteld. Ik dacht dat het vergaderingen achter gesloten deuren waren, met mensen die allemaal veiligheidsmachtigingen hadden. Ik was daar niet aanwezig. Ik heb een veiligheidsmachtiging, mijnheer de voorzitter, maar ik was niet aanwezig op die vergadering. Normaal zijn daar een aantal regels van kracht. Ik kan alleen maar vaststellen dat men die regels vrij gemakkelijk aan zijn laars lapt.

Los daarvan, ik kan u niet zeggen wat er is gebeurd in het Comité I en het Comité P. Die vragen moet u, mijnheer De Man, stellen aan de twee voorzitters. Ik weet wel hoe de vork in de steel zit in verband met de feiten waarover het Belang van Limburg melding gemaakt had. Ik heb daarover gisteren een heel ruime mededeling gedaan. Die feiten waren blijkbaar gestoeld op iets dat in het Comité I naar voren werd gebracht. Ik heb daarover gisteren een lange mededeling gedaan. Ik wil daarop ook even ingaan. Ik heb samen met de minister van Justitie onmiddellijk de inlichtingen opgevraagd bij de Veiligheid van de Staat met de vraag wat er van dat verhaal waar is.

Het onderzoek dat is uitgevoerd in de Veiligheid van de Staat, heeft volgende concrete vaststellingen en feiten opgeleverd. Twee verslagen werden gemaakt door de buitendiensten. Het zijn dus met andere woorden geen analyseverslagen van de Veiligheid van de Staat. De twee verslagen dateren van 5 juni en van 10 juni. In die twee verslagen wordt gewag gemaakt van één occasionele, niet-verifieerbare anonieme bron. Ik zeg dat zo, omdat het zo staat in de inlichtingen van het verslag dat de Veiligheid van Staat me gegeven heeft. Het gaat om één occasionele, niet-verifieerbare anonieme bron. De twee berichten gaan over dezelfde bron. Deze bron stelde dat Ford om financiële redenen en wegens een overaanbod van auto's op de markt productiefaciliteiten in Europa zou moeten sluiten. Er was trouwens ook algemeen sprake van, niet alleen in die twee rapporten, maar ook in alle mogelijke financiële bladen en dergelijke meer.

Die anonieme bron vreesde daarbij dat België ook slachtoffer zou kunnen zijn vanwege zijn politieke houding in het dossier-Irak. Het verslag van 10 juni is korter. Daarin wordt Ford Genk genoemd. Er is daar echter geen verwijzing naar Irak. Dat is het dus met andere woorden. Het zijn twee korte verslagen binnen de Veiligheid van de Staat. Het zijn genoteerde inlichtingen van hun – ik herhaal het nogmaals - occasionele, niet-verifieerbare anonieme bron.

Het ging dus om interne verslagen. Het ging dus niet om een verslag van de Veiligheid van de Staat aan wie dan ook. Het kwam van de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat. Deze werden noch aan de rederina, noch aan een lid van de rederina bezorad. Dat is ook

normaal. De Veiligheid van de Staat is een instelling die tot taak heeft om dergelijke inlichtingen, geruchten en mededelingen te verzamelen. Ze ontvangt er dus met andere woorden duizenden per jaar. Ik zou er geen getal op kunnen kleven. Ik weet het immers niet. Het gaat echter wel degelijk om meerdere duizenden. Als zij vindt dat ze ernstig is, onderzoekt ze ze verder.

De administratie van de Veiligheid van de Staat heeft dan op 10 juni contact genomen met de voorzitter van het directiecomité van de Kanselarij, de heer Luc Coene. De voorzitter van het directiecomité heeft gevraagd om het verder te verifiëren en om, indien er grond of aanwijzingen zouden zijn voor de angst voor de juistheid van deze feiten, een rapport toe te sturen aan de regering om haar daarvan in kennis te stellen. Dat is de normale manier van werken.

De Veiligheid van de Staat ontvangt stapels inlichtingen, geruchten en dergelijke meer. Ze heeft bronnen die ze raadpleegt. Ze krijgt de inlichtingen. Ze analyseert ze. Als ze vindt dat daarin een grond van probleem of waarheid zit die gemeld moet worden aan de autoriteit – de regering, de eerste minister of de minister van Justitie –, dan wordt er een verslag opgemaakt. Mijnheer de voorzitter, ik krijg er dagelijks – nu ja, toch meerdere per week – van de Veiligheid van de Staat. Ze komen aan op mijn bureel. Daarin wordt de aandacht erop gevestigd dat met deze of gene ontwikkeling rekening moet worden gehouden. Het gaat meestal over internationale ontwikkelingen. Congo komt bijvoorbeeld voortdurend terug in de rapporten van de Veiligheid van de Staat.

Daarin zijn wij in zekere zin gespecialiseerd. Met andere woorden, dit is de klassieke manier van werken, zoals elke inlichtingendienst waar ter wereld werkt. Dit wordt vervolgens opgenomen in een nota die wordt gericht aan de minister van Justitie en die meestal wordt doorgezonden aan andere ministeries en zeker aan de Eerste minister. Dit is terzake niet gebeurd.

Uiteraard heb ik de Veiligheid van de Staat daarover ondervraagd. Ik geef u het antwoord dat zij mij hebben gegeven, ik citeer: “Gezien in de evaluaties, die daarna werden uitgevoerd, geen aanvullende aanwijzingen voor deze bewering werden gevonden, werd door de Staatsveiligheid besloten dit dossier wel te blijven volgen maar hierover geen verslag aan de regering of een lid van de regering over te maken.” Ik heb gisteren een aantal zaken in detail laten uitvlooien. Welnu, in geen enkel ander van de rapporten die geregeld worden opgesteld door de Veiligheid van de Staat, wordt melding gemaakt van een bevestiging van wat die ene, occasionele, niet-verifieerbare anonieme bron heeft geuit. Men heeft gewoon de regels gevolgd. Er was een anonieme bron die dit verhaal heeft gemeld. Omdat het ging om een belangrijk element werd gevraagd dit verder te verifiëren en indien nodig daarover een rapport te maken voor de regering. Zo verloopt de normale werking van de Veiligheid van de Staat. In casu is dit niet gebeurd. Gisteren nog heeft de Veiligheid van de Staat dat duidelijk gemaakt. Trouwens, de heer Vandeurzen heeft daarnaar verwezen.

Het is natuurlijk niet de eerste keer dat dergelijke geruchten de kop op steken. Het gaat daarbij dan vaak niet om geruchten. Nog niet zo lang geleden hoorde ik de schepen van de haven van Antwerpen op de televisie de stelling opperen dat we moesten opletten met onze houding inzake Irak. Als ik mij niet vergis, gebeurde dit in mei of juni toen wij debatteerden over de genocidewet en de wijziging ervan. Ik wil er toch op wijzen dat wij de genocidewet hebben gewijzigd. U heeft die wet gewijzigd op voorstel van de regering en na een eerste mislukte poging onder elkaar enkele maanden voordien. Als ik mij niet vergis hebben wij in april een eerste poging ondernomen. Wij zijn toen tot de vaststelling

gekomen dat het uiteindelijke resultaat niet veel beter was dan de oorspronkelijke wet. Laten we maar eens een collectieve verantwoordelijkheid opnemen voor die wet in dit Parlement.

01.07 Pieter De Crem (CD&V): (...)

01.08 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer De Crem, laat mij eerst even mijn verhaal afmaken. In 1993 werd die wet unaniem goedgekeurd door het Parlement. In 1999 hebben wij die wet unaniem gewijzigd. Vervolgens hebben we de wet samen, quasi unaniem – u mag niet over details struikelen – veranderd op voorstel van de regering. Ondertussen is bewezen dat de wijziging van de genocidewet wel degelijk functioneert en dat er geen politiek misbruik meer kan worden gemaakt van die wet. Dit is trouwens een goede zaak. Voorts blijft de wet functioneren als het gaat om een zaak die betrekking heeft op bepaalde misdrijven tegen de menselijkheid, waartegen normaal gezien geen rechtszaak kan worden ingeleid.

De genocidewet heeft thans dus exact dezelfde draagwijdte als in de meeste andere landen ter wereld; van enige invloed kan er bijgevolg moeilijk sprake zijn. Het feit dat de wet functioneert, werd de voorbije weken door de beslissingen van het Hof van Cassatie duidelijk onderstreept.

Ik kan alleen maar zeggen dat in geen enkel contact dat ik ooit heb gehad met de Amerikaanse autoriteiten er ooit enige allusie is gemaakt dat als we onze houding niet zouden veranderen....

01.09 Pieter De Crem (CD&V): (...)

01.10 Filip De Man (VLAAMS BLOK): (...)

01.11 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer De Man en mijnheer De Crem, laat uw verbeelding maar de vrije loop. Ik kan zeggen dat de Amerikaanse ambassade in deze gisteren klaar en duidelijk was.

01.12 Filip De Man (VLAAMS BLOK): (...)

01.13 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer De Man, u ziet overall grote conspirators achter de hoek. U denkt dat een bedrijf zoals Ford haar beslissingen op basis van politieke beslissingen neemt. Zij doet dat op basis van economische elementen. Al de rest is iets dat aan uw verbeelding ontspruit en niks meer dan dat!

In dit verband vind ik het uitermate belangrijk dat zowel in de mededeling van Ford Europe als in de mededeling van de Verenigde Staten die gisteren werden verspreid dergelijke feiten duidelijk werden tegengesproken. Dat moet een duidelijke aanwijzing zijn van het tegenovergestelde voor al degenen die denken dat onze houding wel links of rechts kan hebben meegespeeld. Trouwens, mocht deze bewering correct zijn, moet u mij eens uitleggen hoe het komt dat diezelfde Ford-groep in diezelfde periode over een investering heeft beslist in Volvo-Gent.

01.14 Filip De Man (VLAAMS BLOK): (...)

01.15 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: U bent weer niet mee, mijnheer De Man. Ik heb het over de Volvo-beslissing in Gent. Volvo behoort tot de Ford-groep. Op hetzelfde moment heeft men beslist, in dezelfde aroep, een investering van dezelfde grootorde te plaatsen in

Gent. Werd men daarin ook geholpen door de Belgische houding ten opzichte van Irak? De omvang van de investering in Ford Genk bedraagt 230 miljoen en die in Volvo bedraagt 300 miljoen en is goed voor 2.200 arbeidsplaatsen. Laten we de redenering afmaken. Laat ons de verbeelding van de heer De Man in deze problematiek – wees gerust, mijnheer de voorzitter over 's mans andere verbeeldingen durf ik me niet wagen - tot het einde volgen. Mochten we de redenering van de heer De Man volgen, zouden we tot de vaststelling moeten komen dat binnen dezelfde groep men in het ene geval onze Irak-politiek wel laat meespelen maar in het andere geval niet en wel wenst te investeren. Dat heeft men binnen diezelfde Ford-groep gedaan. Men heeft in datzelfde jaar de beslissing genomen te investeren in België. Een bewijs uit het ongerijmde dat de speculaties over de Belgische houding in de Irak-crisis geen grond raken. Meer nog, ondertussen hebben we cijfers over de Amerikaanse investeringen in 2002 en begin 2003. In 2002 bereikte de Amerikaanse investeringen het drievoudige van deze in de periode 2000-2001. Ik kan de cijfers, die de heer Van Daele, onze ambassadeur in de VS, mij heeft meegedeeld, ter beschikking van de commissie stellen. We hebben nog nooit zoveel Amerikaanse investeringen binnengehaald als in 2002. Deze trend zet zich nog verder in 2003. En u durft beweren dat onze Irak-houding een rol heeft gespeeld. Er zijn ongetwijfeld professoren die op basis van bepaalde bronnen dergelijke beweringen verspreiden. De realiteit is – mijn liberale vrienden zullen even de oren moeten sluiten - dat in een kapitalistisch systeem bedrijfseconomische gronden de basis vormen voor investeringen en niet de politieke gronden. Dat is de realiteit.

Men kan duizenden andere voorbeelden geven van Amerikaanse of West-Europese bedrijven. We zijn immers in deze niet veel beter dan de anderen die waar ook ter wereld investeren, hoewel er om politieke motieven niet zou mogen worden geïnvesteerd. Ik denk dat het fout is die gedachte te cultiveren, want dat raakt kant noch wal.

Waarom heb ik gisteren zo emotioneel gereageerd? Ik vond dat men op een bepaald ogenblik het verhaal van de gevoelens van de werknemers in Ford aan het misbruiken was met het gerucht dat er “iets” was bij de Veiligheid van de Staat. Ik heb in het begin al gezegd dat men op die manier aan politieke koppensnellerij doet. Ik zou dat in dit geval niet doen.

Wij hebben hier één gemeenschappelijk belang en één gemeenschappelijke opdracht. Het is niet alleen de taak van de regering. De Vlaamse regering en de federale regering moeten ervoor zorgen dat de komende weken de definitieve beslissing wordt genomen dat Ford de nieuwe Mondeo en andere nieuwe modellen kan bouwen en dat het daarvoor benodigde gedeelte van de 900 miljoen euro investeringen ook beschikbaar blijft.

Wij hebben gisteren een belangrijke stap gezet met de beslissing van Ford Europe om de fabriek open te houden. We moeten echter niet alleen die garantie hebben, maar daarbovenop moeten we ook zekerheid hebben. Die zekerheid kan er alleen maar zijn als er een nieuw akkoord wordt gesloten tussen de Vlaamse regering – waarbij wij in de taskforce ook betrokken zijn – en Ford Europe. In dat nieuw akkoord moet staan dat dit zal gebeuren en dat Ford Genk – samen met de andere activiteiten van Ford in België die niet min zijn – verder kan bloeien en alles verder kan worden uitgevoerd.

Mijnheer de voorzitter, u had als lid van deze commissie nog een vraag gesteld met betrekking tot de hele problematiek van de herstructurering.

Wij hebben in verband daarmee een nieuwe wet aangekondigd in het regeerakkoord. In het ontwerpakkoord van het banenoverleg – laten we voorzichtig zijn – bestaat er nu klaarheid en duidelijkheid. Er zouden 25 miljoen euro in 2004 en 50 miljoen euro in 2005 worden uitgetrokken specifiek om bedrijven in herstructurering actief te ondersteunen. Wat betekent actief ondersteunen? Dat is iets nieuws dat we zullen lanceren.

Een bedrijf dat via outplacement in de toekomst een job zal vinden voor een slachtoffer van een herstructurering zal daarvoor 1.800 euro steun per verrichte outplacement krijgen. Bovendien zullen we ook voor de werknemer een stimulans invoeren zodat ook hij er belang bij heeft om in dit proces, in die terreinbegeleiding, in die outplacement te stappen en een nieuwe job te vinden. Wie op die manier een nieuwe job vindt, zal een korting van de sociale bijdrage genieten.

Ten slotte zal ook de nieuwe werkgever die aanwerft een korting krijgen op de patronale bijdragen. Er was wel wat psychologische massage voor nodig om dit systeem door iedereen aanvaard te krijgen. Het is tenslotte een systeem waarbij drie partijen elkaar ondersteunen. Men helpt de werknemer die het slachtoffer is van een herstructurering door het betalen van minder sociale bijdragen, het bedrijf dat hem in dienst neemt door het betalen van minder patronale bijdragen en het bedrijf dat de outplacement organiseert met een steun van 1.800 euro.

Het gaat in het totaal om een pakket maatregelen dat op kruissnelheid 50 miljoen euro vertegenwoordigt of – af en toe reken ik zo iets nog om in Belgische frank – 2 miljard oude Belgische frank, wat de omvang van de maatregel aangeeft. Dat bedrag komt er dus naast wat ik daarnet gezegd heb over de ploegenarbeid, waarover uiteraard al de principebeslissing bestaat dat wij het zullen doen en dat wij de fiscale weg zullen bewandelen om de maatregel tot stand te brengen. Dat doen wij nu ook bijvoorbeeld al in de scheepvaart een aantal jaren. Diezelfde techniek zal worden angewend inzake ploegenarbeid maar daar zal het wellicht gaan – de definitieve cijfers liggen nog niet vast – om zo'n 80 miljoen euro. Die maatregel vertegenwoordigt dus meer dan 3 miljard Belgische frank. Daarover zal ik definitief uitsluitsel geven in de federale beleidsverklaring volgende dinsdag, als u mij dat toestaat, voorzitter.

01.16 Jo Vandeuren (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, ik wil repliceren in vier korte punten.

Ten eerste, wij beseffen natuurlijk allemaal dat de mensen in Limburg die op dit moment gevisieerd worden er weinig boodschap aan hebben dat het Parlement een historische analyse gaat maken en het verleden gaat bekijken. Wat collega Bonte gezegd heeft is juist: wij hebben er alle belang bij in goed overleg te trachten alles te doen wat mogelijk is voor de toekomst van de betrokken werknemers, hun families, de toeleveranciers, en de economische situatie in de regio. Ik ben mij daar zeer goed van bewust.

Mijnheer de eerste minister, ik vind dat ook u zich zeer goed bewust moet zijn van het feit dat wanneer mensen, zoals gisteren, zich in woede richten tot de politiek – op basis van informatie waarvan wij alleen maar kunnen vaststellen dat zij juist was, informatie die inderdaad in het Comité I naar voren gekomen is – u respect moet hebben voor die mensen die op het terrein voor de tweede keer in twintig jaar tijd getroffen worden door een economisch drama en die al het mogelijke doen om ter plaatse hun verantwoordelijkheid op te nemen. De burgemeester van Genk is hier. Ik aanvaard dus niet dat u

01.16 Jo Vandeuren (CD&V):

Les travailleurs concernés par ce dossier n'ont que faire d'une analyse historique. S'ils manifestent à un moment leur colère à l'adresse des responsables politiques, il faut y voir une réaction que nous devons respecter. Comme M. Bonte l'a dit fort justement, nous devons, dans le cadre d'une concertation correctement et clairement menée, tout mettre en œuvre pour aider les victimes.

Le premier ministre ne perçoit pas suffisamment la pression que subissent les responsables politiques locaux. Il semble ne pas vraiment se rendre compte de la situation sur le terrain ni du défi qui

allerlei insinuaties in zijn richting stuurt.

Ik vind, echt waar, dat ik van u moet vragen dat u zeer goed beseft dat u – inzake de verantwoordelijkheden op het terrein jegens mensen die u in het gezicht moet kijken, mensen wiens toekomst bedreigd is – als leider van de federale regering de hand moet uitsteken. U moet daar contacten leggen, u moet kijken hoe u op het terrein steun kunt verlenen. Dat is mijn eerste belangrijke punt. Ik hoop oprecht dat u dat zult doen want, dat verhaal afdoen als een grote verontwaardigde retoriek vanwege bepaalde mensen, aanvaard ik niet. U geeft de indruk niet te beseffen wat er op het terrein gebeurt en welke enorme uitdagingen zich aandienen voor die mensen.

Ten tweede, mijnheer de eerste minister, uw regering – paars en paars-groen – heeft natuurlijk een verleden. U hebt een aantal maatregelen opgesomd maar vorige maandag zaten wij ook in deze commissie. U volgde toen het discours: wij kunnen de economie niet 100% sturen, wij kunnen alleen de omgevingsfactoren beïnvloeden, enzovoort. Dat discours kennen wij intussen. Het is gemeengoed geworden bij zowel liberalen als socialisten, heb ik ontdekt. Maar ik heb ook de krant gelezen. Uw staatssecretaris, de heer Van Quickenborne zegt dat de papiermolen in de voorbije regeerperiode absoluut niet verminderd is en dat hij zich zelfs niet zal kunnen houden aan de termijnen die in het regeerakkoord staan.

Dat is het verleden van paars op het vlak van draagkracht van de economie. Ik heb goed geluisterd naar uw verhaal over de loonlastenverlaging, maar u hebt afspraken over de loonlastenverlaging, die u bij het begin van de regeringsvorming in 1999 hebt gemaakt, halverwege gestopt. Als wij naar het verleden kijken, durf ik zeggen dat wat had moeten gebeuren om te verhinderen dat een economie afglijdt – en waarvan Ford Genk een angstwekkend voorbeeld is – niet is gebeurd. Er moesten drastische dingen gedaan worden. Ik vrees dat uit deze periode blijkt dat dit helaas niet voldoende en fundamenteel gebeurd is. Dat is trouwens het probleem met paars en paars-groen in het algemeen.

Ik kom tot mijn derde punt. U probeert het beeld te schetsen van wat er zich heeft voorgedaan, met name dat er een akkoord is geweest tussen de Ford-directie en de Vlaamse regering. Dat is juist, daarin hebt u gelijk. Ik hoor u graag zeggen dat dit woordbreuk is. Men is teruggekomen op rechtmatige verwachtingen van werknemers en politici, die dachten dat er een akkoord was bereikt. Ik denk echter dat uw regering en de regeringspartijen in de maanden mei en juni begonnen te beseffen dat dit akkoord niet gehouden zou worden.

Ik denk dat er signalen waren. U hebt contact gezocht met de Ford-directie in Amerika, als ik de heer Lano goed begrijp.

01.17 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: (...)

01.18 **Jo Vandeuren** (CD&V): Dan moet u daarover eens met de heer Lano spreken.

01.19 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: (...)

01.20 **Jo Vandeuren** (CD&V): U zegt dat de normale wijze van rapporteren is dat de Veiligheid van de Staat een verslag maakt. Dan begrijp ik niet waarom de administrateur-generaal telefonisch contact opneemt met de heer Coene om hem te melden dat hij een gerucht had ontvangen. met de vraag wat hij daarmee moet doen. Ik denk dat men

attend les personnes concernées. En sa qualité de chef du gouvernement fédéral, il doit leur tendre la main, entretenir des contacts avec elles et leur apporter de l'aide.

Nous sommes déjà familiarisés avec le discours de la coalition violette selon lequel les pouvoirs publics n'ont pas la totale maîtrise de l'économie et ne peuvent peser que sur les facteurs environnants. Mais les partis de la coalition violette ont un passé. Ils ont lancé de nombreuses promesses et conclu des accords qui sont restés lettre morte. A cet égard, je songe aux propos tenus par M. Van Quickenborne à propos de la simplification administrative.

La direction n'a pas respecté l'accord passé avec le gouvernement flamand. Mais les difficultés étaient prévisibles dès le mois de juin. En avez-vous tenu compte au moment de négocier l'accord de gouvernement?

inderdaad op een moment de bui zag hangen. Dat verklaart waarom de heer Dewael in de grote vakantie daaromtrent een nieuw bod gedaan heeft.

Ik herhaal het, wij gaan niet insinueren dat uw regering verantwoordelijk is voor de concrete beslissing tot afdankingen bij Ford. Dat is mijn stijl niet, ik ga dat ook niet doen. Ik vraag mij wel af wat er is gebeurd in de periode dat het regeerakkoord moest worden onderhandeld, toen men besepte – of moest beseffen – dat de economie in ons land inderdaad in een problematische situatie was terechtgekomen en dat zeer drastische maatregelen noodzakelijk waren. Wat werd er daar onderhandeld?

01.21 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Het resultaat is een bijkomende lastenverlaging van 800 miljoen.

01.21 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: C'est pour cette raison, notamment, que nous avons décidé des baisses de charges supplémentaires d'un montant de 800 millions.

01.22 **Jo Vandeuren** (CD&V): Dat is de helft van wat u beloofd had voor de verkiezingen!

01.22 **Jo Vandeuren** (CD&V): C'est la moitié de ce que vous promettiez avant les élections!

01.23 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer Vandeuren, u weet toch wel dat wij vandaag in Europa het enige land zijn dat een supplementaire lastenverlaging van 32 miljard oude Belgische frank geeft. Het enige land, daar waar alle andere landen ten gevolge van een slechte financiële situatie van de openbare financiën daartoe zelfs niet in staat zijn.

01.23 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Nous sommes le seul pays d'Europe à avoir pris la décision de réduire encore les charges.

01.24 **Jo Vandeuren** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik vrees dat uw geloofwaardigheid op dat vlak niet echt groot meer is. Er zijn voor de verkiezingen door de VLD daarover beloften gedaan. Wel, wij gaan zien wat er van komt. Als men een regeerakkoord onderhandelt en men ziet aan de knipperlichten dat er een probleem is – de heer Coene wordt telefonisch verwittigd, niet via een verslag, wat de gebruikelijke methode zou zijn geweest –, dan verwacht ik dat men op zo'n moment onderhandelt over deze fundamentele keuze.

01.24 **Jo Vandeuren** (CD&V): Ce n'est pas ainsi que vous allez convaincre les travailleurs de Ford. Vous avez perdu toute crédibilité sur ce point. Cet 'été, Francorchamps revêtait manifestement plus d'importance à vos yeux que les difficultés de Ford Genk. Aujourd'hui, un traitement de choc s'avère indispensable. J'attends avec intérêt la déclaration que fera le premier ministre mardi prochain.

Men heeft het echter over Francorchamps gehad. Men heeft het over een aantal andere zaken gehad, zoals de genocidewet. Het is intellectueel bijna grof. Ik herinner mij nog dat we tijdens de laatste maanden van de vorige legislatuur vanuit de oppositie hebben moeten helpen – er was namelijk een spanningsveld - opdat de meerderheid erin zou slagen om ook maar iets aan de wet te wijzigen. Ik denk dat we niet echt fier moeten zijn op het wetgevende werk dat op dat vlak werd afgeleverd.

Ik vraag mij af of men op dat ogenblik op de tafel heeft geklopt. Waarom moeten we eerst een catastrofe hebben om een probleem bespreekbaar te maken? U zegt dat u al twintig jaar over het probleem predikt. Ik denk daarentegen dat u op het ogenblik dat u aan tafel zat om een nieuwe regering te vormen, wellicht wist dat er een groot, algemeen, economisch probleem dreigde voor ons land.

Mijnheer de voorzitter, mijn laatste punt is: we zullen het dinsdag zien. Wij denken dat er een echte schoktherapie nodig is om de economie in ons land opnieuw op de rails te zetten, rekening houdende met de relatieve invloed die de politiek hierop heeft. We zullen er geen zwart-witverhaal van maken. We zullen het dinsdag wel zien. We zullen

trouwens dinsdag niet alles zien. We zullen eerst het stof van de communicatie moeten laten neerddwarrelen en de gevechten tussen de woordvoerders op de tribunes ondergaan. We zullen dan zien wat de regering als absolute prioriteit voor de economie naar voren zal brengen. Ik denk dat we op dat moment zullen kunnen oordelen of u echt meent wat met de lippen zo vaak wordt beleden. We zullen dan kunnen zien wat er echt zal gebeuren om op korte termijn de economische dreiging te keren.

Laten we hopen dat we er samen voor de mensen van Ford en de getroffen regio het maximum kunnen uithalen. Ik hoop oprecht dat er voldoende bereidheid is om samen te werken met de mensen die op het terrein de verantwoordelijkheid moeten nemen.

01.25 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mijnheer de eerste minister, ik ben blij dat u zegt dat u vorige week beter zelf was gekomen. Het was toen immers een weinig verheffend spektakel. Ministers en staatssecretarissen konden geen antwoord geven. Het was dan ook de kersverse staatssecretaris van Arbeidsorganisatie en Welzijn op het Werk die duidelijkheid moest komen verstrekken. Cynischer kon in feite niet.

Ik neem het ook niet dat u uithaalt naar de beleids mensen in Limburg en naar de mensen van de oppositiepartijen. Het is niet aan mij om de burgemeester van Genk in bescherming te nemen. Ik doe het echter toch. Hij is gisteren immers wel op straat gekomen tussen al de Ford-arbeiders. Hij heeft hun een en ander meegedeeld. Ik weet niet of u het lef zou hebben gehad om daar te staan.

U had het over politieke recuperatie. Ik weet dat u het woord niet in de mond hebt genomen. U gleed er netjes langs. Wat moeten we dan zeggen over wat uw collega Gabriëls in het voorjaar van 2003 heeft gedaan aan de poorten van Ford toen hij er folders ging uitdelen met de mededeling dat Ford Genk gered was enzovoorts. Dat is volgens mij toch een van zijn mindere politieke prestaties.

Dat gezegd zijnde, vraag ik mij toch af of u zich niet heeft vergist toen u sprak over de nieuwe Focus-lijn die naar Genk zou komen. Ik vermoed dat u het over de nieuwe Mondeo-lijn heeft. Er is sprake van dat het nieuwe Mondeomodel naar Genk zou komen.

01.26 Eerste minister Guy Verhofstadt: Neen, in het akkoord van 2002 ging het wel degelijk om een bijkomende investering, waarbij de nieuwe Focus-lijn naar Genk zou komen. Die komt niet meer. Daarover gaat het bedrag van 230 miljoen euro.

01.27 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Dat is nu precies het punt ...

01.28 Eerste minister Guy Verhofstadt: Wat ze hebben gedaan, is gewoon zeggen dat de investering niet doorgaat.

01.29 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Het is toch het gros van de investeringen dat verdwijnt en niet naar Genk komt.

01.30 Eerste minister Guy Verhofstadt: Het is de traditionele Focus-lijn die niet naar Genk komt. Dat is het gevolg daarvan.

01.31 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Mijnheer de eerste minister, er

01.25 Bert Schoofs (VLAAMS BLOK): Le premier ministre aurait mieux fait de venir lui-même au Parlement il y a quelques jours. Aucun membre de son gouvernement n'a en effet été en mesure de répondre à nos questions.

Ses attaques contre les responsables du Limbourg et de l'opposition sont totalement injustifiées. Il ferait bien de réfléchir à deux fois avant de nous accuser de récupération politique. M. Gabriëls, ancien ministre VLD, a distribué des dépliants aux portes de l'usine pour annoncer que l'entreprise Ford était sauvée. Et l'on ose parler de stratégies politiques déplacées!

Il semble régner une certaine confusion à propos des lignes de montage de la Focus et de la Mondéo.

01.26 Guy Verhofstadt, premier ministre: L'accord de 2002 prévoyait des investissements supplémentaires en ce qui concerne la production à Genk de la Focus, qui sera finalement assemblée ailleurs.

01.31 Bert Schoofs (VLAAMS

zijn inderdaad maar drie vestigingen aan wie de lijn kon worden toegewezen. Een deel zat namelijk al in Saarlouis en een deel zou naar Valencia gaan. Dat komt men niet toevallig wèl na. Ik denk dat het meest tastbare bewijs van de schadelijke gevolgen van de houding van minister Louis Michel de wijze is waarop Ford in Europa de zaken verdeelt. Dat wordt natuurlijk ook vanuit Amerika gestuurd. Het bewijs is het feit dat de Focus naar Spanje gaat, een land dat zich heel coöperatief heeft opgesteld in de kwestie rond Irak. De Focus gaat naar een bondgenoot, ook al is het geen lagelonenland zoals Chili en Turkije. Ford Genk verliest dus alle modellen. Alleen mag Ford Genk enkel hopen dat het de Mondeo behoudt. Dat is immers nog geen garantie en ik hoop dat u het vandaag niet zo heeft willen voorstellen. Daarover is vandaag nog geen zekerheid.

Wat de opmerking betreft van minister Michel dat de houding van de regering geen invloed zou hebben gehad, begrijp ik dat u het als regeringsleider hier niet anders kunt komen vertellen. De genocidewet was misschien ook minder goed. Wat Louis Michel destijds echter heeft gedaan, heeft het vertrouwen in ons land voor jaren geschokt. U zegt over de investeringen van Ford dat men overal bepaalde activiteiten schrapt in Europa. U zegt dat alle fabrieken worden getroffen. Daarin hebt u inderdaad gelijk. Wat Ford doet, is echter wel geven en nemen. Dagenham krijgt een hele pot zalf. Er was gezegd dat 1.900 jobs zouden verdwijnen. De dieselmotoren gaan nu wel naar ginder, waardoor er daar slechts 600 jobs verdwijnen. Het kunnen 1.300 jobs zijn, als ik het verschil maak. In elk geval, Ford Genk wordt op dat vlak heel fel getroffen. Saarlouis moet inderdaad ook een stukje afgeven. Het gebrek aan scrupules dat is getoond ten opzichte van Ford Genk, en de platte woordbreuk die is gepleegd, doet mij besluiten dat er slechts weinig aandacht meer was voor Ford Genk en voor België. En dat is gebeurd na alles wat minister Michel heeft gepresteerd. Relatief gezien immers wordt de vestiging in Genk het hardste getroffen. Daar gaan het meeste aantal jobs verloren van alle Europese vestigingen. Ford Genk wordt absoluut ook het meeste getroffen.

Waarom? Omdat er de minste garantie is dat deze fabriek voort zal blijven bestaan. Ik hoop dat Ford niet liegt wanneer men zegt dat men de Mondeo als model wil behouden. Het is momenteel wel het minst goed verkopende product van Ford. Ik hoop voor die 6000 overblijvende werknemers en voor de werknemers van de toeleveringsbedrijven dat ik mij niet vergis dat Ford later zal beslissen om die Mondeo niet meer te produceren. Als men dat doet, gaat Ford Genk dicht. Werk er maar aan, mijnheer de eerste minister – het zal hard nodig zijn! – dat de Mondeo in Genk blijft en dat Ford dat model ook nog handhaaft. Voorlopig ziet het er niet naar uit dat dit zal verdwijnen, maar ik hoop dat ik hier geen profetische woorden spreek.

U haalt als argument aan dat de investeringen sinds kort gestegen zijn, de Amerikaanse investeringen in België. Ik wil daar eerst alle cijfers van zien, ook wat er in andere Europese landen geschiedt. U gaat me niet vertellen dat op het ogenblik dat een havik als Bush aan de macht is in de VS en die toch vele republikeinse bedrijfsleiders achter zich schaaft – kijkt u maar eens naar zijn verkiezingskas, hoe die gespekt wordt door onder andere het bedrijfsleven en heus niet alleen door de wapenlobby zoals hier vaak wordt verteld, maar door alle bedrijven – u gaat mij dus toch niet vertellen dat die bedrijfswereld psychologisch niet gevoelig is wanneer de regering van haar land wordt aangevallen? De minister van Defensie van de Verenigde Staten, de heer Rumsfeld zei het al, ik herhaal het: "It's inexcusable". Ik hecht gewoon geen geloof aan uw woorden dat er geen schade zou zijn toegebracht door Louis Michel. Ik hecht daar even weinig geloof aan als de Ford-arbeiders

thans aan de poorten van Ford Genk, die hun Europese directie moeten geloven wanneer die zegt dat de fabriek op termijn niet zal dichtgaan en dat 6.000 jobs zullen behouden blijven. Ik weet het, dit zijn grove woorden, maar ik geloof dit absoluut niet en ik durf dit uit te spreken.

U heeft hier een hele lijst laten passeren van klachten die de Europese Ford-directie heeft geuit. Het was een mooie bloemlezing van wat in de oppositie al een hele tijd, al sinds de vorige legislatuur, naar voor werd gebracht. Het enige echte tastbare dat werkelijk is gerealiseerd en de enige echte belofte die werd gehouden – want die 800 miljoen zijn er uiteindelijk 400 geworden – is het vrijmaken van de elektriciteitsmarkt, de liberalisering. Dat is nu net een Europese verplichting, dat moest u doen. U kon niet anders, anders werd u weer door Europa op de vingers getikt. Op alle overige domeinen die u aanhaalt, staat er nog veel te gebeuren. Toevallig zijn dat dan misschien geen Europese verplichtingen.

In elk geval, een belangrijke conclusie moeten we toch trekken na wat er de afgelopen dagen is gebeurd. Ik heb het dan niet over de eerste twee vragen die ik heb gesteld, maar wel over de Staatsveiligheid en het Comité I en wat daarmee is gebeurd. Dat is heus niet het pièce de résistance van onze argumentatie, om nu te zeggen dat Louis Michel schade heeft toegebracht; dat komt er nu achteraf alleen maar bij. Het komt nu even aan de oppervlakte, maar van het begin is het onze stelling geweest dat Louis Michel dit land grote schade heeft berokkend.

Het is tastbaar bij Ford Genk. Daarom vragen wij dat u Louis Michel, minister van Buitenlandse Betrekkingen, eindelijk eens wandelen stuurt. Wij dienen daartoe een motie in.

01.32 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer de premier, ik wil in mijn repliek kort drie puntjes aanhalen. Ik wens u vooraf te bedanken voor de uitgebreide en precieze antwoorden op de diverse vragen. U gebruikt de opportuniteit van het moment om te proberen het oude probleem van de ploegenarbeid aan te pakken. Ik meen dat dit allemaal nodig is. Laten we echter wel redelijk blijven, in die zin dat we ook moeten durven in te zien dat loonkosten een probleem is, maar dat het in dit geval misschien niet het volledige verschil zou hebben gemaakt. Ook al had men de ploegenarbeid goedkoper gemaakt, dan bleef natuurlijk het gigantische probleem van de overproductie bestaan. Er worden gewoon te weinig Fords verkocht. In die zin zal men in de kapitalistische maatschappij zien dat er uit economische motieven inderdaad dergelijke herstructureringsbeslissingen genomen worden. Dat is een realiteit van ons economisch stelsel.

We mogen echter absoluut niet tolereren – en ik heb daar ook bij u geen pleidooi voor gehoord – dat als gevolg van die moeilijke economische beslissingen mensen als vuilnisbakken aan de kant worden gezet en dat beloftes zomaar worden gebroken. Dat kunnen we en mogen we niet tolereren als, zeg maar, geciviliseerde samenleving. Ik denk dat we ervoor moeten zorgen dat mensen ook in deze moeilijke omstandigheden respectvol worden behandeld.

Ik erger mij dan ook blauw aan – maar blijkbaar is het in dergelijke moeilijke omstandigheden een wet van Meden en Perzen – de vrije baan die genomen wordt door een aantal groepen binnen en buiten het bedrijf – ook in de politieke wereld komt men ze tegen – die er blijkbaar genoeg in scheppen om mensen kunstmatig op te juttunen en ongerust te maken, zodat een goede belangenverdediging van de betrokken mensen wordt belet.

01.32 Hans Bonte (sp.a-spirit): Nous devons effectivement saisir l'occasion qui nous est offerte pour pallier le problème des charges élevées qui grèvent le travail en équipes. Les charges salariales ne représentent toutefois qu'une petite partie du problème. L'entreprise Ford a été confrontée à une surproduction. Les ventes n'ont pas été assez importantes, tout simplement. Les restructurations de ce type sont inévitables dans un monde capitaliste. Nous ne pouvons cependant tolérer que des promesses soient purement et simplement rompues et que des personnes soient mises au rebut, tels des déchets.

Je me suis également fortement insurgé contre les groupements qui attisent la nervosité et l'inquiétude des travailleurs concernés, empêchant ainsi de défendre correctement les intérêts en jeu.

Je salue la volonté d'instaurer la règle qui commande d'oeuvrer, lors de chaque restructuration, à une

Dat gezegd zijnde, verheug ik mij erover dat u van de opportuniteit die Ford Genk biedt, gebruik wenst te maken om een systeem in te voeren waarbij verplicht wordt dat bij herstructurering maximaal kansen op hertewerkstelling moeten worden geboden.

Ik kom dan bij ons algemeen arbeidsmarktprobleem. Bij herstructureren is het altijd zo dat bepaalde groepen vooraan in de rij staan om definitief in de werkloosheid te verdwijnen, met name de oudere werknemers, mensen die minder productief zijn. Welnu, ik denk dat het een goede ambitie is – waarvoor blijkbaar met de nodige moeilijkheden op de werkgelegenheidsconferentie is geopteerd – om een budget uit te trekken voor het verplicht maken van hertewerkstellingsinspanningen. Ik wil hier nog maar eens een pleidooi houden om ook oog te hebben voor al die anonieme bedrijven die herstructureren. Op het eerste gezicht gaat het daar om minder pijnlijke afslankingen, maar voor wie getroffen wordt, zijn ze wel degelijk pijnlijk en in globo gaat het om veel meer werknemers dan de 3.000 werknemers bij Ford Genk.

Ik meen dat een dergelijke regel inzake herplaatsinginstrumenten ook moet worden toegepast in kleinere bedrijven dan degene die de media halen. U zult van mij wel verwachten – ik zal dat ook doen – dat ik de evolutie in dat dossier van nabij zal blijven volgen om na te gaan of men voor alle groepen in de samenleving die het slachtoffer worden van herstructurering en collectief ontslag maximaal het instrument op tafel legt dat hen perspectief biedt; een ander perspectief dan werkloosheid of brugpensioenen.

01.33 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, u hebt het daarstraks gehad over een van mijn fantasmen. Dat bestaat erin dat ik van oordeel ben dat de buitenlandse politiek van dit land schade heeft berokkend, zeker in de Verenigde Staten. Ik geef u een duidelijk voorbeeld waarom dit zogenaamd fantasme zo pertinent is. Begin dit jaar is vanuit deze Kamer een missie vertrokken naar Washington om te spreken met politici en bedrijfsleiders – een soort tocht naar Canossa – om heel de problematiek rond de genocidewet toe te lichten. Waarom gebeurt dat? Geef mij een andere reden dan het vrijwaren van de economische belangen van dit land. Ik zie geen andere reden. U kunt het vragen aan uw intieme vriend, de heer Coveliers. Ik heb in elk geval van mijn collega Annemans gehoord dat men daar zeer zwaar aan de tand is gevoeld precies over die wetgeving, niet alleen door politici, maar ook door bedrijfsleiders. Als antwoord op uw zogenaamde fantasmehistorie kan dat tellen.

Ten tweede, u hebt ons in het begin van uw antwoord gezegd dat men de mensen op een schandalige manier probeert op te jatten. Ik citeer uit uw persmededeling van gisteren: "J'estime dès lors qu'il est particulièrement scandaleux."

Ik denk dat je als eerste minister niet veel verder kan gaan. U vindt het dus particulièrement scandaleux dat de journalisten hun werk doen en dat de oppositie vragen stelt. Met alle respect, u bent de man die in 1999 de hele dioxineaffaire gemanipuleerd en misbruikt heeft, u moet dus geen lessen geven. U tikt echter de journalisten op hun vingers als ze hun werk doen. Pas op, u tikt natuurlijk niet alle journalisten op hun vingers. U hebt ook vrienden in de media.

Ik viel gisteren bijna uit mijn zetel toen ik op de radio hoorde dat het bericht dat bij de Veiligheid van de Staat was binnengekomen, dat Ford

remise au travail maximale des travailleurs licenciés. Il faut dégager un budget à cet effet. Cette règle doit s'appliquer à toutes les fermetures d'entreprises, même à celles qui ne bénéficient pas de l'attention des médias. Je suivrai ce dossier de près.

01.33 Filip De Man (VLAAMS BLOK): La politique étrangère de Louis Michel a fait du tort à la Belgique et ce constat n'a rien de fantaisiste. Pourquoi, sinon, une délégation belge se serait-elle rendue à Washington pour y expliquer les tenants et aboutissants de la loi de compétence universelle?

Et au gouvernement qui reproche à l'opposition de le harceler, je réponds qu'il n'est nullement scandaleux que l'opposition pose des questions et que les journalistes fassent leur travail. Au demeurant, le premier ministre est mal placé pour nous faire la leçon car, en 1999, il a tiré un profit électoral sans précédent de la crise de la dioxine. De plus, il compte lui aussi des amis dans les médias: on a déjà pu entendre déclarer à la radio que les informations divulguées par la Sûreté de l'Etat sont infondées.

Louis Michel fait du tort au pays, les socialistes empêchent la mise en œuvre de toute politique favorable aux entreprises et les

in grote problemen zou komen, een loos bericht was. Men kan vriendelijk zijn voor het regime. Men kan vriendelijk zijn voor deze premier. Als dit echter een loos bericht is, dan vind ik dat men eens aan die 3.000 arbeiders van Ford en aan de 3.000 arbeiders in de toeleveringsbedrijven die nu hun job kwijt zijn, moet gaan vragen hoe loos dat bericht wel is. Hou ze een beetje in toom. Uw geloofwaardigheid komt immers ook in het gedrang als u uw vriendjes te vriendelijk laat zijn voor u. Dat is heel belangrijk.

Ten slotte is er het verhaal over Louis Michel. Ik blijf erbij dat die man schadelijk is voor ons land. Ik blijf er natuurlijk bij dat de socialisten – de SP.A en zeker en vast ook de PS – verhinderen om een politiek te voeren die ons bedrijfsleven meer adem geeft. U zit te pochen met loonkostenverlaging. We zitten echter op het hoogste niveau van de 30 OESO-landen, als ik mij niet vergis. U pocht dan dat u er een stukje van afgedaan heeft. We zitten bijzonder hoog op het vlak van de loonkosten. De motie van wantrouwen die wij indienen, is dus zeer terecht, denk ik.

01.34 Geert Bourgeois (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de premier, laten we de geruchten over de genocidewet laten voor wat ze zijn en zegt u dat ook aan een aantal partijgenoten van u - ik denk dan aan de heren Coveliers en De Croo – die die geruchten cultiveren. Laten we hier echter bij de feiten blijven. Ik lees vandaag in de krant dat de genocidewet België klanten kost in de VS. Het is het hoofdartikel in de krant van vandaag. Het komt van de u bekende captain of industry, de heer Leysen. Hij zegt dat Umicore een jarenlange trouwe klant in de VS verliest en ze, wanneer wordt gevraagd wat er aan de hand is, of het product niet meer voldoet, na lang aandringen zeggen dat ze pissed off zijn with Belgium. Dat is de realiteit. Dit zijn geen geruchten.

Twee, ik heb akte genomen van uw verklaring dat u hier graag bent, dat u geen kritiek hebt op de interpellanten en dat u het Parlement integraal wil inlichten. Ik ben toch wat ontgoocheld dat ik van u alleen maar die slide krijg. Ik lees in de krant een interview met de kabinetschef van mijnheer Gabriëls. Deze persoon heeft verklaard dat er op die bijeenkomst met de Ford-directie op 23 januari 2002, waarop u aanwezig was in de persoon van de heer Coene, een 15 pagina's tellend rapport is meegedeeld met de vergelijking van de diverse Europese Ford-vestigingen in Duitsland, Spanje, Groot-Brittannië en Vlaanderen. Geef ons dat rapport eens want dat was blijkbaar toch heel significant, daarover ging het. U heeft daarmee niets aangevangen.

charges salariales en Belgique sont les plus élevées de tous les pays de l'OCDE. Par conséquent, le dépôt de notre motion de défiance se justifie pleinement.

01.34 Geert Bourgeois (N-VA): Le premier ministre demande qu'il soit coupé court aux rumeurs qui établissent un lien entre la loi belge de compétence universelle et le recul des investissements américains dans notre pays. Je l'invite à prodiguer discrètement ce même bon conseil à ses collègues libéraux, MM. Coveliers et De Croo. La preuve qu'il ne s'agit pas de rumeurs dénuées de fondement est apportée par le quotidien *De Standaard* qui publie dans son édition de ce jour une interview de M. Leysen, du groupe non ferreux Umicore. Ce dernier y déclare qu'à la suite des mauvaises relations politiques entre la Belgique et les Etats-Unis, son entreprise a perdu un important client américain qui lui avait été fidèle pendant des années. Ce ne sont pas des rumeurs, mais des faits avérés!

Le premier ministre a mis à notre disposition les transparents de la réunion du 23 janvier 2003. Il y a quelques jours, la presse a fait état d'une réunion avec Ford en 2002, à laquelle assistait le chef de cabinet de M. Gabriëls, ministre flamand à l'époque. Au cours de cette réunion, Ford a présenté une étude comparative de tous ses établissements en Europe. Les résultats de Genk n'étaient pas brillants. Voilà évidemment le nœud du problème que nous examinons aujourd'hui. Ne pouvons-nous obtenir les textes de cette réunion?

01.35 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: U kan uw fractie toch laten interpellieren in het Vlaams Parlement.

01.35 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Votre groupe au Parlement flamand peut interpellier à ce sujet.

01.36 **Geert Bourgeois** (N-VA): Mijnheer Verhofstadt, u was daar aanwezig in de persoon van de heer Coene.

01.36 **Geert Bourgeois** (N-VA): Je suppose que M. Coene n'a pas emporté tous ces documents à la Banque Nationale...

01.37 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik ben de postbode niet hoor.

01.38 **Geert Bourgeois** (N-VA): Mijnheer Coene was daar. U hebt die slide snel laten faxen van op het kabinet-Dewael. Ik neem aan dat er ondertussen een andere kabinetschef is. Laat dat rapport ook faxen dan kunnen wij het hier misschien op de banken krijgen. Het gaat om een 15 pagina's tellend rapport waarin een vergelijking wordt gemaakt van de Ford-vestigingen in Keulen, Valencia, Genk en Saarlouis. De heer Martel, de toenmalige kabinetschef van minister Gabriëls, zegt en ik citeer: "Het was even slikken toen we die cijfers zagen." Blijkbaar heeft dat op u ook indruk gemaakt en natuurlijk staat in die slide iets over de loonkosten en de kosten voor ploegenarbeid. Men was daardoor blijkbaar toch vrij geïmponeerd. Men heeft ook geprobeerd er iets aan te doen tenzij uw fractie in het Vlaams Parlement de waarheid niet zegt. Ik lees dat het Vlaams parlamentslid van de VLD Guy Sols gezegd heeft dat de VLD dit wel wou aankaarten. Ook de heer Van Mechelen was bijzonder bekommerd om de toestand want hij heeft u daar twee tot drie keer op gewezen. Volgens de heer Guy Sols botste wij op de PS die daarvan niet wou weten. Uw woordvoerder, verklaarde in de krant van 8 oktober, ik citeer: "Het duurde tot vorige week vooraleer Guy Verhofstadt daarmee naar buiten kwam. De premier moet altijd kijken naar wat politiek haalbaar is. Naar aanleiding van de ontmoeting met Ford is Verhofstadt toen niet met dat idee naar voren gekomen omdat dit onbespreekbaar was met de coalitiepartners".

01.38 **Geert Bourgeois** (N-VA): Un membre du groupe VLD au Parlement flamand a déclaré qu'il avait tenté d'aborder ce problème avec les membres de son parti au gouvernement fédéral, mais qu'il avait fait chou blanc parce que le PS ne souhaitait pas une éventuelle diminution des charges salariales. Cette position a d'ailleurs encore été confirmée récemment par le porte-parole du premier ministre. L'industrie flamande émet depuis quelque temps déjà des signaux d'alarme concernant le handicap salarial mais, malgré cela, le VLD n'a pas estimé nécessaire d'en faire état dans le nouvel accord de gouvernement. Entre-temps, les partis francophones au gouvernement sont parvenus à leurs fins depuis longtemps avec la loi relative à Francorchamps.

Dat is de realiteit. Heel Vlaanderen vraagt die loonkostenverlaging. Bij de besparingsplannen bij Opel Belgium krijgt minister Van Mechelen het signaal dat er absoluut iets aan de kosten voor de ploegenarbeid moet worden gedaan. De chemische industrie in Antwerpen geeft hetzelfde signaal. Op 23 januari 2002, een half jaar later, krijgt u opnieuw dit signaal. Het duurt inderdaad tot vandaag, tot er een drama gebeurt. U zegt dat men in de politiek van dergelijke momenten gebruik moet maken, maar waarom, mijnheer de eerste minister hebt u niets ondernomen? U werd er toch op gewezen? U kon toch vermoeden wat op het getouw stond? U werd uit eerste hand geïnformeerd over de vergadering van 23 januari. Waarom hebt u daarover in het regeerakkoord niets opgenomen? U hebt in het regeerakkoord toegegeven aan de PS die zei dat Francorchamps moest worden gered, dat het daar ging over de tewerkstelling van enkele honderden mensen. U werd met dit dossier geconfronteerd waar het over 3.000 directe arbeidsplaatsen gaat. U hebt echter gewacht tot daar een sociaal drama is gebeurd.

L'unique solution dans tout ce débat est et reste que la Flandre et la Wallonie puissent mener leur propre politique d'emploi, ce qui permettrait enfin à la Flandre d'apporter à son industrie le ballon d'oxygène nécessaire, par la mise en œuvre d'une réduction significative des charges salariales.

Mijnheer de eerste minister, ik leid daaruit af dat het nog altijd de Waalse PS is – gesteund door de heer Stevaert, die weet wat goed is voor de mensen – die het goede of het slechte weer maakt. Als u dan toch iets structureels wilt doen, lees dan de aanbevelingen van het IMF, lees dan de aanbevelingen van de OESO, waarin staat dat Vlaanderen en Wallonië een eigen tewerkstellingsbeleid zouden moeten kunnen voeren. Als u dan toch naar meerderheden zoekt – en wij willen daaraan coöperatief meewerken – zult u door uw politieke voelhorens

ook wel weten dat er in Vlaanderen een kamerbrede meerderheid is om de loonkosten drastisch te verlagen door de gezondheidszorgen en de gezinsbijslagen uit de loonkosten te halen, wat ons in een klap concurrentieel maakt met de ons omringende landen. Dat is de enige structurele oplossing op termijn.

De **voorzitter**: Ik moet het hierbij laten. Als ik nog andere collega's aan het woord laat, moet ik ook de andere fracties laten spreken. Ik kan niet anders dan het Reglement hier sec toepassen. Het spijt mij. Als men het anders wil, moet de Conferentie van voorzitters zich daarover uitspreken en dat is niet gebeurd.

Mijnheer de eerste minister, ik wil u nog een kleine correctie meegeven. U hebt ter verduidelijking in verband met het bewaren van de discretie van de commissies I en P naar deze voorzitter verwezen.

U moet weten dat de enige bewaker daarvan, dat blijkt uit zijn handelingen, de voorzitter van de Kamer is, de eerste burger van het land.

Motions

Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une première motion de recommandation a été déposée par M. Geert Bourgeois et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Jo Vandeurzen, Bert Schoofs, Filip De Man et Geert Bourgeois et la réponse du premier ministre,
recommande au gouvernement
- de donner la priorité absolue à la création d'un climat favorable aux entreprises, notamment en réduisant structurellement les charges salariales et en simplifiant drastiquement l'administration, afin de préserver la prospérité pour le futur;
- de ramener le coût salarial au niveau de celui de nos principaux partenaires commerciaux européens;
- de fournir une information complète au parlement."

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Geert Bourgeois en luidt als volgt:
"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Jo Vandeurzen, Bert Schoofs, Filip De Man en Geert Bourgeois en het antwoord van de eerste minister,
beveelt de regering aan
- een absolute prioriteit te geven aan het realiseren van een gunstig ondernemingsklimaat door onder andere structureel de loonkost te verminderen, de administratie drastisch te vereenvoudigen, zodat de welvaart in de toekomst kan verzekerd blijven;
- de loonkost terug te dringen tot deze van de voornaamste Europese handelspartners;
- het parlement volledig in te lichten."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Pieter De Crem, Jo Vandeurzen et par Mme Liesbeth Van der Auwera et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Jo Vandeurzen, Bert Schoofs, Filip De Man et Geert Bourgeois et la réponse du premier ministre et en attendant les conclusions de l'enquête du Comité R,
recommande au gouvernement
d'intervenir activement en vue de la survie, avec un maximum de membres du personnel, de Ford Genk et de prendre les mesures nécessaires pour renforcer autant que possible la compétitivité de l'entreprise."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Pieter De Crem, Jo Vandeurzen en door mevrouw Liesbeth Van der Auwera en luidt als volgt:
"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Jo Vandeurzen, Bert Schoofs, Filip De Man en Geert Bourgeois en het antwoord van de eerste minister, en in afwachting van de resultaten van het onderzoek van het Comité I,
beveelt de regering aan
actief tussen te komen om Ford Genk, met een maximaal aantal personeelsleden, te laten voortbestaan en de nodige maatregelen te treffen om de concurrentiële positie van het bedrijf zoveel mogelijk te versterken."

Une motion de méfiance a été déposée par MM. Bert Schoofs, Bart Laeremans et Filip De Man et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Jo Vandeuren, Bert Schoofs, Filip De Man et Geert Bourgeois
et la réponse du premier ministre,
retire sa confiance au ministre des Affaires étrangères en raison de la politique déplorable qu'il mène depuis maintenant plusieurs années et qui, en outre, a nui et nuit encore gravement à nos entreprises."

Een motie van wantrouwen werd ingediend door de heren Bert Schoofs, Bart Laeremans en Filip De Man en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Jo Vandeuren, Bert Schoofs, Filip De Man en Geert Bourgeois
en het antwoord van de eerste minister,
zegt zijn vertrouwen op in de minister van Buitenlandse Zaken omwille van zijn nu jaren durende wanbeleid,
dat bovendien zware economische schade toebracht en – brengt aan onze bedrijven."

Une motion pure et simple a été déposée par M. Eric Libert et Mmes Karine Lalieux, Annelies Storms et Hilde Vautmans.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Eric Libert en de dames Karine Lalieux, Annelies Storms en Hilde Vautmans.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 11.22 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.22 uur.